

MÁSODIK FEJEZET

PÉNTEK 14 ÓRA

Amikor Karsai is elment, Kósa behívatta a titkárnőjét.

- Parancsára, főnök - nyávogta Amália, és szégyenlősen belenézett Kósa szemébe.

- Jöjjön, Amália. Írja, amit diktálok. Tudja meg a közlekedésiektől, karambolozott-e Sági Kornélné, vagy Hevesi Caroline Magyarországon. Ha igen, hol, mikor, és volt-e áldozata az ütközésnek? Aztán kérjen engedélyt, hogy rendőrségi közleményt mondjanak be a húsz órás hírek előtt a tévében, és a rádióban. Javasolt szöveg:

A BRFK életvédelmi csoportja körözési parancsot adott ki egy 180 cm magas, hatvan év körüli, sovány testalkatú férfi elfogására. Ismertetőjel: az arc jobb oldalán széles forradás húzódik a homloktól a száj szegletéig. Aki felismeri, vagy tud az ismeretlen férfi tartózkodási helyéről, azonnal értesítse a legközelebbi rendőrőrsöt.

Telefonszámként a műszakiak számát adja meg, hogy magnószalagra tudják rögzíteni a telefonálók szövegét, s hogy azonosítani tudjuk a hívó felek telefonszámát. Most pedig nézzen utána a szendvicseknek meg a sörnek. Mindjárt felfordulok az éhségtől. Ma még egy falatot sem ettem.

Lajta három órakor ért vissza a Halom utcából. Behúzta maga mögött az ajtót, megvárta, amíg az ablaknál álló ezredes feléje fordul.

- Na, mi van? Karhatalomra van szükség?

Az alhadnagy maga mögé mutatott a hüvelykujjával.

- Itt ül kint a folyosón. Az istennek se akart eljönni. Az azonosítás után azonban lecsendesedett.

- Tehát, megnézte a „frizsidert”.
- Igen. Azonosítottuk a lányát.
- Jól van. Vezesd be.

Hevesi István belépett a párnázott ajtón. Kósa eléje sietett, kezét fogtak.

- Rövid leszek - mondta Kósa, és helyetl kínálta Hevesit az íróasztallal szemben. - Hogy van a felesége? Remélem, van mellette valaki. - Megkerülte az íróasztalt, visszaült a helyére, kinyitotta a jegyzetfüzetét.

Hevesi körülnézett az irodában. Tekintetét végigfuttatta a hosszú tárgyalóasztalon, a tucatnyi széken, a könyves- és ruhásszekrényen. Megnézte a falra kitett gyászkeretes fényképeket. Tekintete elidőzött a sarokban díszelgő terebélyes törpepálmán.

Reggel óta éveket öregedett. Sápadt bőre megrepedezett, ráncok egész sora rajzolódott ki az arcán. Szája keserű vonalat húzott a fehér bajusz alá. Kósára emelte tekintetét. Halkan válaszolt.

- Köszönöm kérdését. Az orvos, és egy ápolónő állandóan a feleségem mellett van. Injekciókat kaptunk mindketten. - Nagyot sóhajtott. - Majd csak lesz valahogy. Talán a nyugtatók segíteni fognak. - Könnyeit nyelte, zsebkeendője után keresgélt, szemét törölgette.

- Tiszta szívemből remélem - mondta Kósa halkan, majd hozzátette: - Most azonban uralkodnunk kell érzelmeinken. A történeteket sajnos nem tudjuk megváltoztatni. Most arra kell összpontosítani erőnket, hogy minél gyorsabban elfogjuk a tettet. Ezt a munkát önnek is segítenie kell.

Hevesi egy ideig Kósa arcát bámulta. Mintha nem értette volna, amit az ezredes mondott.

- Mivel tudom én a munkájukat segíteni?

- Sok mindennel. És ha megengedi, maris feltennék néhány fontos kérdést. Ma reggel azt mondta,

hogy a lányának nem volt ellensége. Sajnos, ellenkezők az információim. Értesüléseink szerint valaki hosszú idő óta megfigyelés alatt tartotta a lányát. Mit tud erről mondani?

Hevesi meglepetten nézett az ezredesre.

- Megfigyelték a lányomat? Kicsoda? Miért?

- Nem tudjuk. Ezt szeretnénk felderíteni a maga, és Sági úr segítségével. Maguknak tudniuk kell erről. Még egyszer felteszem a kérdést: ki lehetett a lánya, vagy a családja ellensége?

- Senki! Nincsenek ellenségeink!

- De vannak, illetve van! Kérem, válaszoljon őszintén a feltett kérdésekre. Ne akarja elhitetni velem, hogy nem lepődött meg, amikor a lánya ki akart költözni a palotából. Mit mondott? Miért akar elmenni onnan?

- Egyáltalán nem lepődtem meg! Azt mondták, túl nagy az épület. A lányom nagyon egyedül érezte magát a házban. S aki egyedül érzi magát, az fél is egy kicsit. Akkor már szemet vetett erre a kis lakásra a Lágymányosi úton. Megkért, vegyem meg neki, sokkal barátságosabb az a környék. Az üzletek közel vannak, nem lesz elszigetelve az emberektől.

- Tudja ön, hogy Sági úr rendőrségi biztosítást kért a villa elé?

Megint az előbbi meglepett arc.

- Ezt most hallom először.

- Mondja, Hevesi úr! Megzsarolták magát valaha? Itthon, vagy Franciaországban?

Hevesi lesütötte a szemét. Az asztalon heverő papírhalmazt vizsgálta. A beállt csend egy idő után beszédessé vált a főnyomozó számára.

- Nem - válaszolta végül Hevesi. - Soha senki nem kért pénzt tőlem. Különben, semmi esélye nem lett volna

arra, hogy pénzt szerezzen tőlem. Megismétlem: nincsenek ellenségeim.

A barátságos mosoly eltűnt Kósa arcáról.

- Nézze! A munkámat sikerrel kell elvégeznem. Ennek érdekében tisztán kell látnom a lánya, és az egész Hevesi család múltját. Az ön segítőkészségétől függ: igénybe veszem-e a francia rendőrség segítségét az elmúlt évek, évtizedek tisztázása érdekében vagy nem. Más szóval, tudnom kell, történtek-e rendkívüli események ön, és a családjá körül a múltban. Biztos vagyok benne, hogy a jelen magyarázatát a múltban kell keresnem, és megtalálnom.

Hevesi szeme összerándult, most csak egy pillanatig tartott az arcára kiült feszültség.

- Megértem, hogy mindent tudni akar rólunk. De ön is értse meg: nagyon nehéz nekem most a családomról, s főleg a lányomról beszélni. Különben is, a családommal kapcsolatban sok mindent nem fog megérteni, vagy rosszul fogja értelmezni, amiket elmondanék. Mi a forradalomkor elmentünk egy idegen országba, maguk itthon maradtak. Két különböző világban éltünk...

- Tudom - vágott közbe Kósa. - Maguk Nyugaton, mi pedig itthon, a szegénységben éltünk.

Amint kifutott száján a megjegyzés, már meg is bánta. Hevesi éles pillantást vetett az ezredesre, s csak ennyit mondott:

- Lehet, hogy erre később visszatérünk. Most legyen szíves, mondja meg konkrétan, mire kíváncsi, mit szeretne hallani a családomról.

Kósa hangja halk, együtt érző volt.

- Mindent. Legelőször azonban szeretném, ha a lányáról beszélne.

- Hát jó - mondta nagyot sóhajtva Hevesi. - Essünk túl rajta, hiszen ez elkerülhetetlen. Kezével bizonytalan mozdulatot tett a zsebe felé, megint a zsebkendőjét akarta elővenni, merthogy biztos szüksége lesz rá. Hátradőlt a széken, rekedtes hangon kezdett beszélni.

- Caroline tízéves koráig velünk élt a szülői házban. Mindene megvolt. Olyan családban cseperedett föl, ahol mindig a szépet, a jót látta, hallotta.

Elhallgatott. Szeme kivörösödött. Erőt vett rajta a sírás. Két tenyerébe temette arcát, izmos testét megrengette a zokogás. Idő kellett hozzá, hogy megnyugodjon. Amikor megtörölgette a szemét, egy ideig a falat nézte, mintha onnan olvasná le mondanivalóját.

- Nem mondhatom, hogy probléma nélküli gyerek lett volna. Már kislány korában láttuk: nem a nagy egyéniségek természetével jött a világra.

- Mit értsek ez alatt?

- Nem volt jó ítélőképessége, befolyásolható volt. Hagyta magát kihasználni. Bármilyen érveléssel könnyen meg lehetett győzni, mindent elhitt, s csak nagy sokára döbbsen rá, hogy becsapták, kihasználták. Olyankor letargikus állapotba került, hetekig nem tudott kikerülni a lelki vívódásaiból. Igaz, mindig jóvá akarta tenni hibáit, de a következő alkalommal megint ugyanazokat követte el. Tízéves korában beadtuk egy párizsi leánykollégiumba. Azért határoztam így, mert meggyőződésem volt, hogy a „Saint Sauveur” apácák jobban fel fogják készíteni a társadalom számára, mint mi. Nem örült az elhatározásunknak, de beletörődött. Sajnos, ettől kezdve jóformán minden kapcsolat megszakadt köztünk, illetve a lányom, és az anyja között.

Kósa nagy figyelemmel hallgatta a szerencsétlenül járt fiatalasszony jellemzését. Lassan kezdett kibontakozni előtte az áldozat jellemvilága.

- Nem szeretett tanulni - folytatta Hevesi. - Sose volt benne kitartás, nem volt akaratereje. Semmi se érdekelt, kivéve a „surprise-parti”-kat, a bandába verődést, a táncot. Csak egy dologban volt kitartása: az idegen nyelvek tanulásában. Tökéletesen beszélt angolul, spanyolul, magyarul. Tizenhetedik születésnapjára ajándéknak azt kérte, hadd tölthesse el a nyári vakációját Magyarországon. Nagyon megörültünk a kérésének, és későbbi legnagyobb sajnálatomra, sajnos beleegyeztem. Azon a nyáron ismerkedett meg Sági Kornéllal.

Kósa beírta a füzetébe: Hevesi nem szereti a vejét. Feltette a következő kérdést:

- Sportolt a lánya? Volt hobbija?

- Nem. Azt tette, amit mondtak neki. Úszott az árral. Sose volt egyéni elképzelése. Akkor volt boldog, ha másokat kiszolgálhatott. Soha nem ellenkezett, nem emelte fel a szavát. Mindig minden jó volt úgy, ahogy volt. Sokat veszekedtem vele emiatt. Voltak igen kemény összezördüléseink is. Lelket szerettem volna verni bele. Átadni valamit az én természetemből. Megkeményíteni egy kicsit. Ráébresztteni, milyen veszélyeket rejt magában a lagymatag, tespedt életmód. Beszélgetéseinket sírással zárta le. Azt mondta, a nőiességét egy kiképző őrmester keménységére akarom átalakítani. Többször hangoztatta, hogy gyűlölöm. Be akartam bizonyítani, hogy tévesen ítéli meg apai szigoromat. Mivel imádta a tengert, tizennyolcadik születésnapjára kapott egy tizenöt méteres vitorlás hajót ajándékba. Attól kezdve, amikor csak tehetett, vitorlázni járt a barátaival ... és Ságival.

- Ekkora hajót rábízott a lányára?

- Két matróz állt a rendelkezésére. A lányom nem értett a tengeri navigációhoz.

- Mennyi ideig tartott egy ilyen kirándulás?

- Volt úgy, hogy egy hétig is kint maradtak a tengeren.

- Nem féltette a lányát a rossz társaságtól? Gondolom, nem szent életű fiatalok vállalkoznak ilyen kirándulásokra. Egyedül egy hajón, a kábítószeres, az italozás...

- A lányom nem kábítózott, és sose ivott alkoholt - vágott közbe Hevesi. - Ezt az erényét el kell ismerni. Megrögzött antialkoholista volt. Ilyesmitől nem kellett féltetni.

Kósa felállt a székéről, az ablak mellé ment. Egy ideig elgondolkozva nézte a járdákon siető, ezer színbe öltözött gyalogosokat, aztán Hevesi felé fordult.

- Kik voltak a barátai? Ismerte őket?

- Igen. Némelyiket. A villámba minden este jöttek vendégek vacsorára. Ezekre a vacsorákra, vagy koktél partikra, mindig meghívott közülük néhányat.

Kósa egészen közel ment Hevesihez. Néhány pillanatig Hevesi meggyötört arcát tanulmányozta. Végül feltette a kérdést, ami reggel óta nem hagyta nyugodni.

- Mondja, Hevesi úr, miért jöttek maguk végleg haza Magyarországra? Miért hagyták ott azt a pazar életet? A barátokat, a tengert, a gazdagságban megszokott életet? Hiszen itthon senkit se ismernek. Egyedül vannak. Sose jön magukhoz senki. Miért jöttek haza? Maguk is, és a lányuk is.

Hevesi farkasszemet nézett a főnyomozóval.

- Látja? Megmondtam, hogy sok mindent nem fog megérteni. De válaszolok a kérdésére: a honvágy miatt jöttünk haza.

Kósa egy szót sem fűzött a hihetetlennek tűnő magyarázathoz. Nem tudta miért, de érezte, hogy Hevesi jóformán mindig hazudik. Témát változtatott. Tovább tapogatózott Caroline homályos múltjában.

- Azok között a fiatalok között, akik körülvették a lányát, nem volt olyan valaki, aki tetszett volna neki? Vagy akinek ő tetszett volna? Lány korában is nagyon szép volt. Miért nem egy gazdag franciához ment feleségül? Miért Ságihoz? Milyen magyarázatot tudna ön erre adni?

- Miért fontos ez?

- Nem tudom. Lehet, hogy nem fontos.

- Nem tudok erre a kérdésre válaszolni. Különben sem tudunk már tisztán látni. A lányom nem volt közlékeny, ami a magánéletét illeti. Nem beszélt meg semmit se velünk. Sági szép férfi volt. Szerelmes lett belé. Hozzáment feleségül.

- Lehet, hogy így volt - mondta Kósa. - Mégis nagyon furcsának tartom ezt az elhatározását. Úgy tudom, a Riviérán élnek a leggazdagabb francia családok. Egy ilyen széplány nem találhatott volna magának olyan valakit, aki társadalmi pozíciójánál fogva is hozzá való lett volna? Érti, Hevesi úr? Önök gazdag emberek. Önnek, úgy tudom, francia kormánykitüntetései vannak. A Lotaringiai Keresztet, a Becsületrendet nem osztogatják csak úgy akárkinek. Ön az utolsó pillanatig a francia társadalom egyik kiemelkedő, megbecsült polgára volt. A lányának mindene megvolt! Minden, amit egy fiatal lány meg tud álmodni az életben. Senki nem vetett rá szemet? Senki nem udvarolt neki? Nem volt valaki, aki titkon vagy nyíltan szerelmes volt belé? Az ellenkezője szinte elképzelhetetlen.

Hevesi széttárta a karját.

- Persze, hogy voltak sóhajtozó fiatalok körülötte. De mire komolyabbá vált volna egy-egy kapcsolat, vissza kellett mennie a kollégiumba.

- Senkivel se tartotta a kapcsolatot?

- Úgy tudom, nem. Ezen a területen komoly volt a lányom. Nem a flörtölő nők közé tartozott.

Kósa megrázta a fejét. Nem ilyen válaszokat várt Hevesitől.

- Mikor, melyik évben jött végleg haza a lánya Magyarországra?

- 1980-ban. Akkor már elterveztük a villa felépítését. Itthon akart lenni, hogy ellenőrizze az építkezést.

- A házassága után két évre? De hiszen akkor még alig volt húszéves!

Hevesi némán nézte Kósa arcát. Úgy tett, mintha idegen nyelven beszéltek volna hozzá. Mintha nem értette volna a kérdést. Nem válaszolt. A szeme se rebbent.

- Maga szerint miért jött haza végleg Magyarországra? Ide, a kommunizmusba! Ahonnan milliók szerettek volna elmenekülni! Ez számomra egyszerűen érthetetlen! Ez is egy olyan részlet, ami nem stimmel a lánya életében.

Visszaült a helyére, rákönyökölt az asztalon heverő papírokra. Közelebb hajolt Hevesihez.

- Senki sem szereti jobban a hazáját, mint én. De el kell ismerni, hogy nem tudtuk soha megközelíteni a nyugati világ színvonalát. Mindjárt megérti, miért mondom ezt. Nem szólnék egy szót se, ha ön vízvezeték-szerelő lett volna ott kint, vagy kőműves. Nem lakott volna villában, és nem tudott volna vitorlás hajót venni a lányának. Akkor én, a nyomozótiszt nem ütköznék meg a lánya választásán. Még azt is feltételezném, hogy

munkásközegekben, kevésbé gondolkodó emberek között nőtt fel a lánya, és kommunista érzelmeket pátyolgatott a lelke mélyén. Ezért választotta volna a mártíréletet. Volt már ilyen! De a lánya nem sorolható ide. Nem vált kommunista aktivistává. Itt is ragaszkodnia kellett a kint megszokott, mennyekig érő életszínvonalhoz. Értse meg! Keresem az elfogadható okot, amiért a lánya szinte hazamenekült Magyarországra. Miért?

Hevesi arca elborult. Remegő ajka többször szólásra nyílt, de végül néma maradt. Zsebéből előhúzta zsebkendőjét, megtörölte a szemét. Hosszú szünet után megköszörülte a torkát, nagy nehezen megszólalt:

- Lehet, hogy mi hibáztuk el az életét. Mi, akik emigrációban élünk, s állandóan az óhaza szeretetére neveltük őt! Amikor még kicsi volt, de már értelmesen lehetett beszélni vele, elmagyaráztuk neki, mit jelent a haza fogalma, miért kell szeretni a szülőhazánkat. Elmagyaráztuk, miért kellett elhagynunk a szülőföldünket. Később már fel tudta mérni azt a borzalmas árat, amit fizetnünk kellett azért, hogy szabadon élhessünk, s hogy ő is szabad világban szülessen meg. Megmutattuk neki a felkelő napot: látod, kislányom, ott, ahol a nap felkel, arra van a mi hazánk. A nap most bearanyozza ott a gyönyörű erdőket, hegyeket, folyókat. Az emberek mennek dolgozni a gyárakba, a földekre, az irodákba. Az az ország ott, a világ legszebb országa... Ott! Arra van Magyarország.

Elhallgatott. Összeráncolt szemöldöke alól mereven nézett egy pontot. Könnyes szemét kezében gyűrögetett zsebkendőjével itatgatta. Hangja még rekedtebb lett.

- Négy, ötéves lehetett. Sokszor megkérdezte: miért nem élünk ott, papa, a mi igazi hazánkban? Azért,

kislányom, mondtam, mert ott most kommunizmus van, és ha hazamennék, minket börtönbe zárnának. Talán sose látnánk viszont egymást. Gyűlölnöd kellene a Jézuskát, a pap bácsikat, és mindenkit, aki nem kommunista. Caroline ilyenkor sírni kezdett. Azt hajtogatta, nem akar senkit se gyűlölni, eddig azt tanulta, hogy mindenkit segíteni, szeretni kell. De ahogy teltek az évek, az óhaza iránti határtalan szeretete felülkerekedett a kommunizmustól való félelmén. Ahogy nem lehet a fecskéket a hazatérés útjáról eltéríteni, úgy nem lehetett a lányomat sem visszatartani.

Nem tudta folytatni. Kicsengett a telefon az íróasztalon. Karsai százados jelentkezett: néhány nyugdíjossal tudott csak beszélni eddig a forradásos arcúval kapcsolatban. Ezek semmit se tudnak róla, jóformán sose mozdulnak ki a lakásból. Most kezd hazaszállingózni a lakók többsége az irodákból. Többet fog megtudni tőlük. Ságiné bejárónője reggel a megszokott időben be akart menni a lakásba. A lakást biztosító rendőrök igazoltatták. Huták Eminek hívják. A József Attila lakótelepen lakik a Byron utca 2. szám alatt. Negyedik emelet 7.

- Jól van - mondta Kósa, és beírta az asszony címét a füzetébe. Hevesi felé fordult.

- Kérem, folytassa onnan, amikor a lánya megismerkedett Ságival,

- Alig ismerkedtek meg, már össze is házasodtak.

- A lánya akkor 17, Sági pedig 46 éves volt. Ön mit szőtt ehhez a házassághoz?

Hevesi gondolkodás nélkül válaszolt.

- A lányom szerelmes volt Ságiba. Nem tudtuk megváltoztatni az elhatározását. Pedig higgye el, mindent megpróbáltunk. Ekkor már leendő férje

tanácsait, vagy utasításait követte. Ha így látta jónak élete elrendezését, mit lehetett tenni.

- Mit ért az alatt -, hogy ekkor már férje utasításait követte? Később is adott az idős férj utasításokat, befolyásolta a lányát olyan dolgokban, amikkel ön nem értett egyet?

A kérdésnek látszólag nem volt súlya, érdektelennek látszott, mégis, most először, Hevesi komolyan zavarba jött. Nem válaszolt a feltett kérdésre.

- Amikor egy lány - folytatta az imént elkezdett gondolatmenetet – halálosan szerelmes lesz egy férfiba, nehéz az elhatározását megváltoztatni.

- Nem válaszolt a kérdésekre.

- Nem látom fontosságát a kérdésnek.

- Én pedig - nézett Kósa élesen az apa szemébe – fontosnak látom. Kérem, válaszoljon.

- Minden férj befolyásolja a feleségét céljai elérése érdekében. Sági is ezt tette. Családi, magánjellegű dolgok ezek. Nem kívánok róluk beszélni.

- Legyen - mondta Kósa, majd hozzátette: - Ahogy látom, ön egyáltalán nem örült a házasság gondolatának.

- Nem örültem neki, mert azt mondták a családomban, hogy azért lett szerelmes a nála sokkal idősebb Ságiba, mert apa-komplexusa volt. Állítólag nem foglalkoztam vele eleget, mindig csak a saját dolgaimmel törődtem. Caroline apa nélkül nőtt föl. Ez nem igaz. Életem során mindig, minden pillanatban a családomra gondoltam, az ő érdekeit tartottam szem előtt. Igaz, keveset voltam otthon. Korán reggel már jelen voltam az irodámban, és késő estig dolgoztam. Hamarabb csak akkor mentem el, amikor koktél-partira, vacsorára voltam hivatalos, vagy színházba, operába mentünk. De a lányomnak mindent megadtam. Azért dolgoztam, hogy később mindene meglegyen. Ki tudja

mindezt megmagyarázni egy fiatal lánynak? Én képtelen voltam rá. És most ott fekszik egy deszkalárában, lepedővel letakarva.

Beharapta vértelen szája szélét, fejét lehajtotta. Néma sírás vett erőt rajta.

Kósát nem zavarták a könnyek, sok ilyen jelenetet látott élete során. Hozzá volt szokva. Kiment az irodából, és beszólt Amáliának, hogy sürgesse meg a szendvicseket, és a sört. Csendben tért vissza a helyére. Hevesi megtörölgette a szemét. Összehajtogatta a zsebkendőt, még a sarkokat is megigazította, aztán behajtotta a belső zsebébe.

Ahogy Hevesinek, úgy Kósának se nagyon tetszett ez a Sági. Nem tudta volna megmondani miért, de nem tetszett neki.

- Az esküvő után hol lakott a Sági házaspár?

Az érettségi után jöttek le Párizsból, Toulouse-ba. A második emeleti lakosztály a rendelkezésükre állt. Ott laktak nálunk. Egy ideig. Talán egy évig? Sági ott akarta berendezni az irodáját, de végül úgy döntött, hogy Párizsban marad. Azután csak hétvégeken jött le a péntek esti repülőjáráttal.

- Hogyan élt az ifjú házaspár? Szerették egymást?

- Igen. Problémamentes volt az életük.

- Miért éltek mégis külön? A lánya miért nem élt Párizsban?

- Az anyja mellett maradt. A feleségem nagyon sokat betegeskedett.

- Milyen volt a kapcsolat ön, és Sági Kornél között abban az időben?

Hevesi fölrántotta a vállát.

- Normális. Milyen lett volna?

Milyen is lehetett volna, tette fel magában a kérdést Kósa. Az ilyen nincstelen hozományvadászokat

valóban nagy szeretettel fogadhatják milliomoséknál. Csakis, normális lehetett a nexus.

- Önök ugye két évvel ezelőtt költöztek haza Magyarországra?

- Nem egészen két éve.

- Az elmúlt két év alatt összejártak?

- Nem mondhatnám. Talán havonta egyszer jöttek el hozzánk. Egyedül, Caroline többször átjött meglátogatni az anyját.

- És maguk?

- Mi sose mentünk el hozzájuk. Vagy csak nagyon ritkán. Tudja, a feleségem azóta betegeskedik, amióta meghalt az ikertestvére. Akkor majdnem belehalt a fájdmába, s ez a fájdalom egész életén keresztül elkíséri.

Kósa rövid szünetet tartott. Felállt, végigsétált az irodán, néhány széket a helyére igazított a tárgyalóasztal körül. Szemügyre vette Hevesit.

- Mekkora vagyonnal rendelkezett a lánya? Olyan értékekre gondolok, amelyek fölött házassága alatt saját maga rendelkezhetett.

- A villa, ahol önt ma reggel fogadtam, az ő nevéen van - mondta elgondolkodva az idős férfi. - A Lágymányosi úti apartman is. Magyarországon minden ingóság, és ingatlan az ő nevéen volt. Úgy nyolc, tízmillió dollár értékben. Franciaországban is több ingatlant írtattam a nevére.

Kósa hátradólt a székében. Ahogy a kérdések és a válaszok egymást követték, egyre inkább az járt az eszében, hogy rövidesen eljön az óra, amikor az áldozat, a bűnügyi nyomozók szójárása szerint, el fogja mesélni, hogyan történt a gyilkosság. A halott mindig hagy maga mögött áruló nyomokat. Biztos volt benne, hogy Caroline is segíteni fogja a nyomozást. Tőle függ most

már, hogy észreveszi-e a nyomozás során ezeket a rejtett jeleket, vagy nem.

Érdekes módon, megint a családba nehezen befogadott Sági Kornél képe jelent meg előtte. Az a Sági, akinek biztos nem jött rosszul felesége váratlan halála. Ami most az ölébe fog hullani ... nem semmi! A nyomozás íratlan szabálya szerint vagy a nőt, vagy azt a személyt kell először keresni, aki anyagilag jól fog járni a temetés után.

Elmerengett.

Ha Sági úgy kombinálja az utazását, hogy csütörtökön este, a gyilkosság előtt néhány órával érkezzen Budapestre, és tudja, milyen érveléssel tudná fölcsalni a feleségét a hegyre... mondjuk, gyertyafényes vacsora a Citadella étteremben vagy a Búsuló Juhászbán... Vagy ajándékot hozott neki... az egyedül élő szépasszony örömmel beleegyezik férje ajánlatába. Mit számít egy kis lábfájás. Egy kis romantikus séta a fák alatt, elvégre nem lehet tudni, mennyire voltak szerelmesek még mindig egymásba. És amikor az asszony megjelenik a gellérthegyi sötétségben, egyszerűen lelövi a feleségét... Sági nyugodtan előkészíthette tervét, mert tudta, hogy a szülők Ausztriában vannak, tehát semmilyen zavaró körülmény nem léphet közbe az egyedül élő asszony esti programjában. Megöli az asszonyt, és pénteken reggel visszarepül Párizsba...

Hevesire nézett.

- Hány órakor beszélt ma először a vejével?

- Sokáig foglalt volt Sági irodájának a vonala. Lehetett úgy fél tizenegy, tizenegy óra. Röviddel azelőtt beszéltem vele, amikor maga megérkezett.

Sági tehát - szötte tovább a gyanakvás hálóját az ezredes - tegnap délután öt óráig az irodájában volt.

Fogadta az ügyfelek hívásait, dolgozott. Mielőtt kiment volna a repülőtérre, a készülék mellé tette a kagylót, hogy másnap reggel is foglaltat jelezen. Mindenki higgye azt, bent van az irodájában. Közben kimegy a repülőtérre, és két óra múlva, Budapesten van.

- Meg tudja mondani, Hevesi úr, hogy helyileg hol van Sági úr párizsi irodája?

- Valahol a belvárosban.

Kósa jobban szerette volna, ha valamelyik repülőtér közelében, a külvárosban székel volna a kirendeltség. De azért tovább játszott az elkezdett gondolatmenettel.

Budapestre érve, Sági felhívja a feleségét, és feltehetően azt mondja: drágám, váratlanul Pestre kellett jönnöm. Még értesíteni sem tudtalak. Egész délután itt tárgyaltunk a Citadella étteremben. Mindjárt végzünk. Gyere gyorsan, veled akarok vacsorázni. A Szabadság-szobornál találkozunk.

Beleegyeznek az asszony? Könnyen vagy nehezen, de bele egyezett, mert a hegyen gyilkolták meg. Sági másnap reggel, vagyis ma, pénteken reggel megint repülőre ül. Tíz óra felé megérkezik Párizsba. Mindenkinek természetes az, hogy Sági párizsi irodájának telefonvonala foglalt. Hevesi is természetesnek tartotta, s nem sejtette, hogy Sági azokban a pillanatokban nem volt az irodájában. Sági csak akkor volt elérhető, amikor megérkezett az irodájába, és visszatette a kagylót a helyére. Vagyis tizenegy óra felé.

- Hányan dolgoznak Sági úr irodájában?

Hevesi elgondolkodva nézett a főnyomozóra.

- Ez egy kisebb fajta képviselő. Azt hiszem, van egy magyar titkárnője.

- Fialat? Öreg?

- Úgy tudom, egy fiatal nőt választott ki a jelentkezők közül.

Fiatal, magyar titkárnő! Sági, aki teljesen külön él a feleségétől, és talán szerelmes a titkárnőjébe, együtt dolgozzák ki a tervet, és aszerint öli meg a feleségét. A titkárnő tanúskodni fog: Sági reggel óta bent dolgozott az irodában. Ilyen hatalmas vagyonért, főleg, ha a titkárnő a felbujtó, miért ne tanúskodna. Hány ilyen, és hasonló dossziét kellett már lezárni bizonyítékok hiányában! Amikor a cinkos, aranytálcán szolgálja fel az alibit. A repülőtéren, hogy beutazott-e az országba Sági Kornél, nem érdemes leellenőrizni. Hamis útlevelet, amivel inkognitóban hazajöhet Budapestre, Párizsban pár ezer frankért lehet vásárolni. Ez a gyilkosság gondosan elő volt készítve. Nem hirtelen felindulásból történt.

- Hevesi úr! Lehet, hogy sután fog hatni a kérdésem, de tudni szeretném, hogyan folyt le ez a ma délelőtti telefonbeszélgetés Sági úrral. Elmondaná?

- Igen. Közöltem vele a szomorú hírt.

- Sági erre mit válaszolt?

- Azt, hogy tudja, hogy mi történt, Caroline-al.

Kósa némán bámulta Hevesi keserű arcát. Eltelt egy idő, mire megkérdezte.

- Honnan tudta Sági úr, hogy...

- Azt mondta, hogy a nyolcórás hírekben bemondta a France Inter rádió.

Kósa káromkodást morzsoltszét a fogai között. Ezer darabra tört szét az iménti gyanúsítgatása. Sági reggel nyolckor otthon volt a lakásában. Hallgatta a híreket. Ha nem ő, akkor ki gyilkolta meg Caroline-t? A forradásos képű kedvéért biztos nem ment föl a Gellérthegyre éjnek idején!

Úgy tett, mintha hangosan gondolkodna:

- Így most Sági fogja örökölni ezt az irdatlan nagy vagyont?

Hevesi hosszan, komolyan nézett az ezredes szemébe. Mintha azon gondolkodott volna, kell-e válaszolnia a főnyomozó naiv megjegyzésére. Váratlanul halvány mosoly futott át az arcán. Mélyen ülő vörös szeme villant egyet.

- Téved, ezredes úr! Nagyon nagyot téved! Sági Kornél egy fillért sem kap a lányom vagyonából.

- Áh! - vakkantott egyet az ezredes. - És miért nem? A törvény, az törvény. Sági örököl!

- Soha! - sziszegte Hevesi. - Érti? Soha! A lányom a „*séparation de biens*” házassági szerződéssel esküdött meg, amit magyarul vagyoni elkülönítésnek hívnak. Ez annyit jelent, hogy vagyona az utolsó gyufaszálig, bármilyen körülmény adódik elő, a lányom birtokában marad. Halál esetén pedig, az öröklési jog visszaszáll a családjára. Vagyis rám!

- Az említett szerződés szerint - próbált ellenkezni Kósa - a lánya nevéen volt minden. Ő később készíttethetett egy másik szerződést!

- Igen. Így van. Csakhogy én tudnék róla. Maître Lissac, a toulouse-i közjegyző a legjobb barátaim egyike. Nélküle nem lehetett törvényesen megváltoztatni a házassági szerződést.

- Ezek szerint?

- Ezek szerint semmi! Egy fillér se illeti meg Ságít.

- Sági tudja ezt?

- Persze, hogy tudja. Éppen eleget viaskodott annak idején a lányommal, hogy ne ilyen szerződéssel házasodjanak.

- Sági nem nagyon örülhetett ennek.

Hevesi kiabálni kezdett.

- Nem kérdeztem tőle, hogy örül-e, vagy sem! Így határoztam, így is lett megfogalmazva a lányom házassági szerződése! *À prendre ou à laisser!* A családomért dolgoztam egy életen át, és nem azért, hogy mások zsebre vágják a pénzemet. Ha valaki pénzt akar, csinálja utánam azt, amit én elértem az életben!

Kósa kicsomagolt egy cukorkát, és betette a szájába.

Tehát Sági egy fillért sem örököl. Csalódottan megrázta a fejét. Most már tényleg félre kellett dobni a feltételezését, vagyis hogy Sági érdekből gyilkolta volna meg a feleségét. Pedig ez kitűnő indíték lett volna. Milyen szépen elképzelte a részleteket. Ezek szerint nem bűnöző zseni, hanem balek ez a Sági? Elvesz egy gazdag nőt, aztán megtudja, hogy például örülnie kell, hogy bemehet a palotába, ahol lakik... Vigyáznia kell a fotelra, ahova leül, mert az sem az övé. Ha a házasságba csak egy sámlival érkezett, azon kell ücsörögnie, amíg nem lesz ő is milliomos. Ezt írja elő az ide vonatkozó francia törvény. A „*Séparation de biens!*” Viszont lehet, gondolkodott tovább, hogy mint annyian mások, Sági is beéri kevesebb. S az ilyen gazdag családoknál a „kevesebb” még mindig nagyon sok lehet. Gyilkoltak már néhány ezer forintért is!

- Milyen ékszerei vannak a lányának? Milyen értékrendbe tartoznak?

- Látom, a gondolatai Sági körül keringenek. Az ékszerek nagy része egy párizsi bankban van elhelyezve. Pontos listám van róluk. A rendelkezésére bocsáthatom. Csakis tőlem, és az anyjától kapott ékszert. Milyen értékrendbe tartoznak? Szerintem félmillió dollárt érnek. A listán minden egyes darabnak az ára is fel van tüntetve. A férjétől csak a karikagyűrűjét kapta. Lefogadom, hogy arra is a lányom adott kölcsön pénzt

neki. Látja, ezredes úr, ezért mondtam azt az előbb, hogy nem szeretném, hogy ilyenek vágják zsebre a pénzemet. Amiért én dolgoztam meg!

Kósában felülkerekedett az igazságérzet.

- Nincs igaza, Hevesi úr – mondta. - Sági itthon élt a szocializmusban. Nem lehetett olyan gazdag, mint maga, vagy a lánya. Itthon nem érhetette el azt, amit maga elért.

Hevesi arcát előntötte a vér. Gyorsan akart válaszolni, de csak levegő után kapkodott. Nagyot ütött az íróasztalra.

- Akkor vegyen el egy olyan lányt, akinek anyija van, mint neki. *Nom de Dieu!*

- Az előbb azt mondta, hogy normális volt a kapcsolat Sági úr, és ön között. Most valahogy kételkednem kell ebben az állításában.

- Miért? Nem mondhatom el a véleményemet? Mindezt neki is elmondtam. Ez nem azt jelenti, hogy mindennap egymás haját cibáltuk.

Kósa mosolyogva kérdezte:

- Mindig beszélő viszonyban voltak? Nem szólalkoztak össze sose?

- Mire kíváncsi, ezredes úr? Hova akar kilyukadni?

- A kettőjük kapcsolata érdekel. Az apáé, aki ellenzi az idős, és nincstelen kérő betolakodását a családba, és a házassági szerződéssel megalázott férfié.

Hevesi felemelte a hangját.

- Ugyan kérem! Milyen megalázásról beszél? Franciaországban az ilyen szerződés közismert, és gyakori házassági dokumentum. Sági is tudta, hogy nem ő lesz az örökösöm. Miért forszírozza a nexusunkat annyira? Hogyan bizonyítsam be, hogy nem haragszom

Ságira? Virágcsokorral menjek ki eléje a repülőtérre? Az ölemben hozzam be?

- Nem, azt mégse - mondta mosolyogva Kósa, és örült, hogy Hevesi megjegyzése kissé feloldotta a kihallgatás feszültségét. A hirtelen támadt, villámokkal teleszórt vihart talán langyos eső fogja követni. Kihasználta az alkalmat, átment Amália irodájába. A Párizs–Budapest repülőgépjárat pontos idejét kérte. Főleg az esti járat érdekelt. Amália pillanatok alatt kikereste a MALEV nemzetközi menetrendjéből az időpontot. Csütörtökön este 19 óra 45 perckor indult egy gép Párizsból, és 21 óra 55 perckor kellett megérkeznie Budapestre. Az ezredes egy ideig elgondolkodva forgatta a cukorkát a szájában, aztán visszasietett az irodájába. Megkérdezte:

- Délelőtt óta nem beszélt Sági úrral telefonon?

- De igen. Ő telefonált, hogy csak holnapra tudta elintézni a repülőjegyet. Rengeteg a turista, egyszerűen nem lehet jegyet kapni egyik járatra sem. Holnap délután érkezik.

Kósa bólogatással nyugtázta a választ. Fáradtnak érezte magát. Hátrafeszítette vállát, derekát jobbra-balra mozgatta. Órájára pillantott. Értetlenül bámulta a számlapot. Reggel, fordítva csatolta föl a csuklójára az órát. Megfordította. Fél ötöt mutatott.

Fehér kabátos pincérfiú hátrált be tálcával az irodába. Lerakta a kartontányérokat a dohányzóasztalra. Felszolgált a szendvicseket, kinyitotta a sörösüvegeket.

- Te kisöreg - szólt a pincérnek Kósa -, mi van? Ujjat akartok húzni a rendőrséggel?

- Miért? - kérdezte ijedten a fiatal fiú.

- Tudod, mikor rendeltük meg a szendvicseket? Egy órával ezelőtt. Ki akarjátok éheztetni a rendőröket?

- Ne tessék haragudni - mentegetőzött a pincér. - Elfogyott a salátánk, ki kellett ugranom a piacra. Ott meg durrdefektet kapott a biciklim. Amíg bementem az egyik üzletbe ragasztóért, addig ellopták a salátát a kosárral együtt. Hazajöttem saláta nélkül, mert nem volt több pénzem újabb salátát vásárolni. Itthon meg a főnök jól megvert, amiért kidurrant a bicikli gumija. Ezért késtünk, és ezért nincs saláta a szendvicssen. Most mit tegyek?

- Ma ne lottózz, öreg - mondta Kósa mosolyogva, és barátságosan kacsintott a távozó fiúnak.

Hevesi nem volt éhes. Csak sört kért. Azt is csak finoman, kortyonként itta a pohárból. Ahogy talán a francia úri társaságokban illik. Kósa nagyokat harapott a szendvicsebe, közben jegyzetelt a füzetébe. Aztán Hevesi felé fordult.

- Van kulcsa a lánya lakásához?

- Nincs.

- Akkor hogyan akart bemenni a lakásba?

- Tud róla? Nem akartam bemenni, illetve nem volt kulcs nálam. Akkor vettem észre, hogy nincsenek nálam a kulcsok, amikor a rendőr odajött hozzám.

- Nem számít - legyintett az ezredes. - Semmi sem sürget. Megvárom Sági urat, vele fogom meglátogatni a lakást. Miért akart bemenni a lakásba?

- Nem tudom - hajtotta le fejét Hevesi. - Az én helyemben maga is ezt tette volna. Látni szerettem volna a lányom holmiját.

- Jó - mondta Kósa. - Mondja, van arról tudomása, hogy a lánya karambolozott volna Magyarországon?

- Nincs tudomásom ilyesmiről. A lányom kiváló vezető volt. Miért kérdi?

- Csak megkérdeztem - válaszolta Kósa.

Tovább folytatta a kihallgatást. Csak hat óra után, amikor Hevesi hangján már érezni lehetett a kimerültséget, akkor telefonált le a portára, hogy egy szolgálati kocsival vigyék haza az öregurat.

Rendbe tette a papírjait az íróasztalon. Néhány levelet aláírt, a legtöbbjét azonban félretette. Éppen menni akart, amikor megcsörrent a telefon. Mocskó vezérőrnagy volt a vonalban. Elmesélte, milyen meleg van az irodájában, és hogy már megint festik a falakat. A parketta tele van festékcseppekkel, senki semmire nem vigyáz, disznóólnak néz ki az egész épület. Régen az ilyen munkásokat fenéken rúgta volna, hogy kirepüljenek az ablakon, most meg egy szót se lehet szólni nekik. Visszapofáznak! Ha nem tetszik, csinálja maga! Ez az a híres demokrácia?

Érdektelen dolgokról fecsegett, nem akart a tárgyra térni. Végül mégiscsak nyögdecselni kezdte, hogy mennyi dolga van, és emellett még a Hevesi ügynek is utána kellett nézni. Ezért van még ilyen későn is az irodájában.

- Találtál valamit a Hevesiekkal kapcsolatban? - kérdezte Kósa.

- Igen is, még nem is - válaszolta a vezérőrnagy. - De mielőtt rátérnénk Hevesiékre, másról szeretnék beszélni veled. Azt hallottam, hogy pontosan a te csoportodnál, a gyilkossági osztályon létszámbővítés várható. Nyomozókat kerestek. Állítólag te hagyod jóvá a jelentkezők felvételét. Igaz ez? Ugyanis arra gondoltam, Sanyikám, hogy neked nem kell különösebben bemutatkoznom, tudod, ki vagyok, mennyit érek, és szeretném, ha támogatnád a felvételemet az osztályodra. Nézd, közel harminc évet húztam le az elhárítóknál, megbízható elvtár... illetve hozzáértő ember vagyok, konyítok valamit a szakmához.

Innen napokon belül kirúgnak, mint a szart, nem azért, mert osztályidegen vagyok, hanem mert nálunk létszámcsökkentés van. Ennek a rohadt elhárításnak szenteltem az életemet, nem volt se ünnepnapom, se semmim, most pedig, amikor már a fiókomban van a vezérezredesi paroli, s csak fel kellene varrni, kirúgnak, mint egy szikkadt lószart. Mi ketten, te meg én, két régi kipróbált harcos, nagyon jól meglennénk az osztályodon. Ha te tanúskodnál, hogy semmi olyant nem tettem a múltban...

Kósa fanyar ábrázatot vágott, de saját érdekét nézve, Mocskó szája íze szerint folytatta.

- Gondolkodni fogok a dolgon. Erre meg visszatérünk. Megtudtál valamit Hevesiéről?

- Igen, Sanyikám - trombitált tovább Mocskó érces hangján. – Örülök, hogy hozzám fordultál, mert másvalaki esetleg félrevezetett volna ebben az ügyben. Amikor délben megemlítetted ezt a nevet, nagy vonalakban emlékeztem erre a dossziéra, csak nem akartam semmi bizonytalant mondani egy olyan havernak, mint amilyen te vagy, Sanyókám. Ma már dossziénk nincs, mert az összes dokumentumot meg kellett semmisíteni. Csak emlékezetből tudom elmondani, hogy ez az ügy a hetvenes évek közepére, végére nyúlik vissza. Figyelmeztetek kényes dologról van szó. Sőt! Barátként figyelmeztetek, ha teheted, távolodj el tőle, amennyire csak lehet. Úgyis, a magyar vagy francia részről, le fogják állítatni egy szép napon a nyomozást.

Kósát ritkán lehetett meglepni hírekkel, váratlan fordulatokkal, hiszen az egész élete ilyen mozaikokból tevődött össze, most azonban megütközött a hallottakon. Halkan válaszolt.

- Szeretném látni, ki állíthatja le a nyomozást! Neked pedig kötelességed segíteni. Ha tudsz valamit, el kell mondanod. Kíméld meg attól, hogy hivatalosan beidézzelek.

- Én az égvilágon semmit nem tudok erről az ügyről. Lehet, hogy nem is róluk van szó. Rengeteg Hevesi van a világon. Arra meg külön megkérlek, hogy ne is kérdezz addig, amíg a hadsereg kötelékébe tartozom. Egy szóval se mondhatok többet.

- És ha a rendőrséghez tartoznál?

- Az más! Egy üvegpezsgő mellett az ember már inkább elszólhatja magát.

- És ha én javasolnálak a felvételre, de Bárdos nem írná alá a javaslatomat?

- Akkor találhatunk más megoldást. Nézd! A rendőrségnél mondjuk ötvenezret keresnék. Az egy év alatt 600 ezer. Hátra van még három évem. Az pontosan egymillió-nyolcszázezer. Tudnotok kell, hogy megér-e a gyilkossági osztálynak egymilliónyolcat az, hogy fényt derítsen, és felgöngyölítsen egy máig működő, kőkemény tagokból álló... Na, jól van. Most mennem kell.

- Fejezd be a mondatot!

- Befejeztem. Azt mondtam, hogy sietek.

- És azzal az egymillió-nyolcszázzal mit akarsz mondani?

- Na, ne nézzük egymást hülyének, Sanyókám. Ki dolgozik ma ingyen? Mondtam, hogy sietek. Ha szükséged van rám, tudod, hol keress. Szevasz. És hagyd abba a Hevesi körüli nyomozást!

Kattant a készülék, Mocskó visszatette a kagylót a helyére. Kósa az íróasztalra könyökölt, két keze közé fogta a fejét. Még csak ez hiányzott, mormogta magában. Ki lehet ez a forradásos képű alak? Hol találja meg?

Bármibe lemerte volna fogadni, hogy ő tartja kezében a megoldás kulcsát. Később azzal nyugtatta magát, hogy lehet, hogy Mocskónak fogalma sincs, miről van szó. Vén, majompofájú, ravasz róka! Be akar kerülni a rendőrséghez! Még csak ez hiányozna!

Mindent úgy hagyott az asztalán, ahogy volt. Benézett a titkárságra. Amália az íróasztal szélén ült. Őszibarackot evett. Bal kezével papírszalvétát tartott az álla alá, föléje hajolva szürcsölte a zaftos gyümölcsöt. Amikor belépett az ajtón, leugrott az asztal sarkáról, és bedobta a barackot a szemétkosárba.

- Maga még mindig itt van?

- Igen, főnök.

- Mi újság van? Mindent elintézt? Megkapta a házkutatási engedélyt?

Fölösleges kérdést tett fel. Amália mindig mindent elintéz. A titkárnő elővett egy sárga fedelű mappát.

- Tessék - nyújtotta át a lila pecsétes, aláírt dokumentumot. - Ez a házkutatási engedély. Továbbá: ez itt a közlekedési nyilvántartók irata. Dr. Sági Kornélné nem karambolozott Magyarország területén. Legalábbis nincsen jegyzőkönyv róla. A rendőrségi közleményt a húsz órás hírek előtt fogják beolvasni a tévében. Az olajcserét megcsinálták, az Engels tér felöli parkolóba tettem le a kocsit. Itt vannak a kulcsok.

- Nem Engels tér - mondta Kósa, még mindig a közlekedésiek jelentését olvasva. - hanem Erzsébet tér. Az Engelsek, meg a Marxok, két évvel ezelőtt kifújtak.

Kósa Ladája nagy nehezen kievickélt a Tanács körútra, befurakodott a többi kocsik közé. A járdákon pezsgett az élet. Dolguk után siető járókelők, kirakatok előtt bámészkodók, villamosra, buszra várók tömege színesítette a péntek délutáni utca képét. Rikkancsok

futkostak a kocsik között, a másnapi budapesti búcsú főbb programjait kiabálták. A miniszoknyákat, lenge, áttetsző blúzokat most nem nézte meg. Még mindig a Hevesivel folytatott beszélgetés kavargott a fejében.

Amikor Hevesi a második üveg sörnek is nekifogott, hirtelen témát változtatott. Kósa mellének szegezte mutatóujját.

- Azt mondta az előbb - emelte fel a hangját -, hogy mi Nyugaton a gazdagságban, maguk pedig itthon a szegénységben éltek. Jó. Aláírom. De mondja: azok, akik ma itthon irigykednek ránk, miért nem tartottak velünk ötvenhatban? Miért acsarkodnak azokra, akik akkor lyukas cipőben, egy darab száraz kenyérral a zsebükben indultak neki az ismeretlen nagyvilágnak? Tudja, miért? Azért, mert ahhoz, hogy valaki mindenét elhagyja, bátorság, akaraterő és minden olyan erényre szükség volt, amitől ember az ember! - Kezével az íróasztalt kopogtatta. - Amerikába elmenni nem nehéz, uram! Tudja, mi a nehéz? Magyarországot itt hagyni! A konyhát, ahol az apjával, anyjával evett, amióta megszületett! Az asztalt, ahol tanultunk, amin az első szerelmeslevelet írtuk. Erről senki nem beszél. Itt hagyni az ablakot, amin keresztül fiatal korunkban első szerelmünk jöttét lestük. Itt hagyni apánkat, anyánkat, itt hagyni az egész életünket. Ez a nehéz! *Partir, c'est un peut mourir*, mondja a francia. Vagyis, aki elmegy, az egy kicsit meg is hal. Hát mi is meghaltunk egy kicsit! Mindannyian. És kényszerből meghalni, nagyon nehéz!

Még szenvedélyesebben folytatta:

- Azt mondták, disszidensek vagyunk! Én, uram, magyarnak születtem, nem disszidensnek. Sose akartam politikai menekült lenni. Sose gondoltam volna, hogy egyszer hontalan útlevelem lesz. Tudja, milyen érzés kézbe venni a hontalan útlevelet? Belenézni, tudomásul

venni, hogy nincsen többé hazája? Hogy megszűnt magyarnak lenni! Hogy ENSZ-állampolgár lett! A komcsi csőcselék miatt! Olyanok miatt, akik fordítva írták le az S meg az N betűt, amikor a kommunista jelszavakat a falakra festették! A hatalomra törő pékinasok, az angyalföldi kocsmatöltelékek miatt, akikből a rezsim minisztereket és gyilkosokat fabrikált! Ezek akarták örökre megvetni lábukat ezen a földön, és uralkodni azon nemzet fölött, amelyet a harmadik legnagyobb szellemiségűnek tartanak a nagyvilágban! Belőlem ők, és a kommunizmus tett disszidenst. A gyalázatos politikájukkal, az éheztetéssel, akasztásokkal, az ország tönkretételével.

- Mégiscsak jobban járt - mondta Kósa nyugodt hangvétellel -, mint azok, akik itthon szenvedték át, ezeket az esztendőket.

- Ezt nekem mondja, mert nekem sikerült! - kiáltotta Hevesi. - Mondja ezt azoknak a szerencsétleneknek, akik nemrég dobták el azt a kabátot vagy sálát, amiben 56-ban kimentek. Ezeket a szerencsétleneket maguk nem ismerik. Soha senki se ismerte őket, és senki se törődött velük. Akik egyenként, lassan haltak bele a honvágyba. Rájuk kell gondolni, és elsősorban rájuk. Azokra a magyar muskátlikra, amelyek az afrikai, svéd vagy kanadai földben sose tudtak gyökeret verni. Érti, ezredes úr? Akik behaltak a távollétbe, a kommunizmus miatt. Akik nem kalandvágyból hagyták el a hazájukat, vagy azért, hogy máshol több pénzt keressenek, hanem politikai meggyőződésük vitte őket idegen földre.

Az autótömegben reflexmozdulatokkal kormányozta kocsiját. Nem tudta, merre jár. Gondolatai távol voltak az utca forgalmától. Teljesen egyetértett Hevesivel. A közvéleményt úgy irányították a múlt

rendszer nagyurai, hogy gyűlölni kell a kommunizmus elől menekülő, hazájukat elhagyó honfitársakat. Pedig rájuk nem gyűlölettel, hanem szeretettel kellett volna gondolnia minden magyarnak. Legtöbbjük szörnyű sorsot vállalt magára azért, hogy ne kelljen továbbra is megalázkodnia a senkik hatalma előtt.

A Kálvin téren berekedt a forgalom, hosszú percekig kellett várni, amíg újra megindult az autófolyam. Besorolt a baloldali sávba, az Üllői utat vette célba. Fáradt volt, de a bejárónővel okvetlen beszélni akart, mielőtt Sági hazajött volna. Nem akart másnap tíz óráig vámi. A Kinizsi utcánál kísértésbe esett, szívesen lement volna a Bayer sörözőbe egy korsó sört meginni. Végül úgy határozott, hogy inkább valamelyik kispesti kocsmába fog betérni. Azokban jobban érezte magát, mint az újonnan épült luxus-sörözőkben.

Újra Hevesi körül ugráltak a gondolatai.

Arra a kérésére, hogy saját magáról beszéljen, mély sóhaj tört elő a férfiből. Mit mondhat az életéről? Mindarról, amit átélt. A háborúról, a német, majd a kommunista megszállásról? Az ötvenes évek nemzetirtó terrorjáról. A forradalomról, menekülésről, az új élet elkezdéséről. Az emigrációban leélt évek mindennapos küzdelmeiről. Mit mondhat minderről itt az irodában egy negyed, vagy félóra alatt? Ki fogja őt megérteni?

- Tudja - fogott hozzá mégis a mondandójához -, én mindig a holnapot, a jövőt építettem. Ritkán volt időm visszagondolni a tegnapi. Most, hogy a múltamról kérdez, furcsa érzés lett úrrá rajtam. Úgy érzem, egy jól ismert, de régen nem olvasott könyvet kell elővennem, és felütni a hatvanas, hetvenes éveknél. E könyvbe belepillantva veszem észre, hogy mindent, vagy majdnem mindent megvalósítottam az életemben, amit annak idején megálmodtam.

Kigombolta zakóját, nyakkendőjét kissé lehúzta, kigombolta az inge felső gombját. Kósa engedélyével hazatelefonált. Felesége állapota iránt érdeklődött. Az orvostól megtudta, hogy felesége nyugodtan alszik, nincs ok a nyugtalanságra. Elégedetten tette le a készüléket. Gondolataiba merült, majd beszélni kezdett:

- Szegény családból származom. Édesapám erdőgazdasági vállalatnál dolgozott. Én az ötvenes években esztergályosnak, aztán műszerésznek tanultam, a bátyám ugyanekkor orvostanhallgató volt. A MÁV-kórházba került. Igazi testvéri kapcsolat soha nem alakult ki közöttünk. Lenézett engem. Édesapám se szeretett. A leendő orvos fiával dicsekedett mindenkinek.

Csepelen dolgoztam a Rákosi Műveknél. Olajosan, piszkosan jártam haza. Néha elmeséltem, hogy beadtam egy újítást a Műveknél. Ilyenkor hahotázás fogadta bejelentésemet. Persze az újításaimat sose fogadták el. Bátyám nagyokat nevetett rajtam. Meztelen fenekű Einsteinnek csúfolt.

Amikor Kádár elárulta az országot, bejelentettem a szüleimnek, hogy külföldre megyek. Senki se reagált a bejelentésemre. Senkit sem érdekelt, hogy mit mondtam. Édesanyám sütött egy kenyeret, amit apám vett ki a sütőből, és kettévágva a kenyeret, azt mondta: a fele a bátyádé. Nem dúskálunk élelmiszerben, egy ember nem ehet meg egy egész kenyeret a másik rovására. Forradalom van!

Másnap, november tizenötödikén azzal a fél kenyérrel, és apám szavaival a fülemben indultam el Nyugatra. Harmincnégy éves voltam. Még ma is megvan az akkori naptáram, az összes jegyzetemmel. Azon a napon csak azt írtam be, hogy elindultam szép hazámból, híres nagy Magyarországról. Hétfőn, 19-én már Belgiumban

voltam. Liège-ben kaptam munkát az Espérance Longdoz gyárban.

Hevesi messzire elnézett a levegőbe. Mintha vissza tudott volna tekinteni abba a régi, szomorú világába. Láta a fekete felhőkkel elsötétített Liège városát, a szüntelenül zuhogó hideg esőt, a keskeny vasúti hidat a Maas folyó fölött. Láta a piszkos, olajos műhelyt, az idegen, barátságtalan arcokat. Visszagondolt az érthetetlen szavakra, szokásokra, az idegeneknek kijáró furcsa tekintetekre, a kiadó lakások ablakaiba kitett táblákra: „Se kutya, se idegen.”

Ivott a sörből.

- Egyszer egy magyarul beszélő mérnök jött be a műhelybe. Azt mondta, nem mehetünk haza, sürgős munkát kell elvégezni. Ötszáz munkadarabot kellett megszerterni. Két mérnök állt mellettem. Hónuk alatt rajzok voltak. Magyarázták, mit kell csinálni. Láttam a munkatársaim összeráncolt homlokán, nemigen értik a feladatot. Azt mondtam a magyar mérnöknek, menjen mindenki haza, majd én egyedül megcsinálom az egész munkát. Nem akarta lefordítani. Azt mondta: ezt négy embernek adták ki, meg hogy ez képtelenség, amit felajánlok, mi lesz, ha nem tudom befejezni időre a munkámat. Végül is lefordította, amit mondtam. Nagy nehezen beleegyeztek, hogy egyedül kezdjem el a munkát, és majd meglátják, hogyan haladok vele. Délután egy óra volt. Rágyújtottam egy cigarettára, aztán nekiláttam a munkának. Potyogtak a darabok a gépből. Egyre több mérnök, meg igazgató jött be a műhelybe: körülállták a gépet, nézték, ahogy dolgozom. Öt órakor a belgák hazamentek, én fél hatra elkészültem az ötszáz darabbal. Úgy fogtak kezemet velem a mérnökök, mintha világbajnokságot nyertem volna.

Már sötét volt, amikor hazafelé mentem. Elhagyatott utcákon kellett végigmennem. Egyszer csak négy alak állta el az utamat. Azonnal felismertem őket. A munkatársaim voltak. Borzasztóan megverték. Fejbe, hasba rugdostak, ütöttek, ahol értek. A jobb kezemet megtaposta az egyik. Ő volt a legnagyobb, a legerősebb köztük. A kezem csontjai és a bordám is több helyen eltört. Húsz napig feküdtem a kórházban. Két hónapig nem tudtam dolgozni. Abban az időben hárman laktunk együtt magyarok, az egyik üzem mosdóhelyiségében.

- Mosdóhelyiségben laktak?

- A gyár csak ott tudott lakóhelyet biztosítani. A zuhanyozók előtt volt egy nagyobb szoba, ahol a munkások vetkőztek. Ezt a helyiséget rendezték be lakószobának. Egy ózdi, meg egy miskolci fiú lakott itt velem együtt. Na, szóval az történt, ezt csak később tudtam meg, hogy a miskolci fiú, aki Észak-Magyarország ökölvívó bajnoka volt, egyszer leült azokkal a fiúkkal ebédelni, akik engem megverték. Elmagyarázta nekik, hogy ismer egy erőpróbajátékot, és felajánlotta, hogy játsszanak ilyen erőpróbát. Ez abból állt, hogy egymással szemben kellett leülni a két ellenfélnek, és össze kellett akasztani a jobb kéz középső ujját, az ellenfél középső ujjával. Mintha két horgot akasztanának egymásba. Amikor ez a két ujj összefonódott, maga felé kellett húzni, vagy el kellett fordítani a másik öklét jobbra, vagy balra. Nagy erő kell a mutatványhoz és kitartás is, mert hamar elfárad az ember ujj a szorítástól, és a jobbra-balra fordítástól. Na, szóval Tóth Sanyi leült azzal a nagy darab belgával szemben, aki megtaposta a kezemet. Letakarították az asztalt, és elkezdődött a játék. Én mindezt a magyar mérnöktől hallottam a kórházban. A belga nem volt képes megmozdítani Sanyi kezét. Úgy feküdt a karja az

asztalon, mintha vasbetonból lett volna. Aztán hosszú percek múlva, amikor a belga már fáradtnak látszott, és nagyon lanyhult az erő a kezében, Sanyi néhány villámgyors, ide-oda mozdulattal kirántotta a belga ujját az ökléből. Utána egy nagyot csavart rajta úgy, hogy az ujjá valósággal kiszakadt a helyéből. Sanyi ekkor szó nélkül fölállt, és hazament. Soha többet nem látta őt senki. Később tudtuk meg, hogy már régen kérvényezte a kanadai kivándorlását, és ezen a napon már minden papírja rendben volt. Másnap utazott Kanadába. Egy papírdarabra irt néhány búcsúszót, amit behoztak nekem a kórházba: Szevasz, Pityukám! Máskor jobban vigyázz az aranyat érő kezedre. Valahol még megvan ez a papírdarab. Eltettem emlékebe. Sanyi örökre eltűnt. Éveken keresztül keresttem utána a Vöröskereszten keresztül, de nem akadtam a nyomára.

A Nagyvárad tér után folyamatosabb lett a közlekedés üteme: az FTC-pálya melletti feljáróra csak a külvárosokban lakók hajtottak föl: a gépkocsik zöme a stadion mellett elfordult jobbra, vagy balra. Kósa végre a vasúti híd alatt is elhaladt, aztán jobbra fordult, a Byron utca felé.

Az épület előtt gyerekek futballoztak. Üvöltözve rúgták a labdát a ház falára kirajzolt üres kapuba. A labda visszavágódott a lábuk elé, újra megrohanták a fekete-pettyes fehér labdát. Amikor az egyik meglátta, hogy Kósa a névtáblákat böngészi, odament, és megkérdezte:

- Kit tetszik keresni, bácsi?

- Huták Emit. Itt lakik?

- Az a rohadék? - kérdezte a gyerek, és ösztönösen hátralépett, mint aki azonnal védekezik a kijáró pofon ellen. Vörös haja rátapadt izzadt homlokára, arca, keze, lába olyan koszos, hogy akarattal se lehetett volna

jobban bepiszkítani. Az orrából két csatornában lelógott a takony.

- Épp most ment el - mondta, és olyan erővel húzta föl az orrát, hogy a feje is beleremegett. - El akarta venni a labdákat. Tiszta hülye a spinkó.

- Miért hülyézel le egy felnőttet?

- Látta már, hogy néz ki? A mamám azt mondta, hogy nyugodtan kint lehetne hagyni éjjelre riasztó nélkül, akkor se vinné el senki.

- Nem tudod, hova ment?

- Nem. Nem tetszik beállni egy kicsit a kapuba? A Ferkónak haza kellett menni kajálni.

- Minden este el szokott menni a Huták néni?

- Azt hiszi, őt figyeljük? Maga zsarunak tetszik lenni?

- Ez hogy jutott az eszedbe?

A gyerek elhallgatott. Visszanézett a tenyéryi füves részen üvöltöző társaira. Megfordult és elszaladt. Kósa várt egy ideig, hátha alkalmas pillanat adódik a fiút visszahívni, de egyszer csak eltűnt a gyerek. Nem látta sehhol.

Tűnődött egy ideig, mitévő legyen, végül úgy döntött, nem bolygat meg semmit, másnapra halasztja Huták Emivel való találkáját. Beült a kocsijába, a biztonság kedvéért kitöltött egy másnap tíz órára szóló beidézőt, és betette az asszony levelesládájába. Irányba vette a Keleti pályaudvart. Elhajtott édesanyja lakása felé.

Kósa Gáborné arcát előntötte az öröm, amikor a függönyön keresztül megpillantotta fia mackós alakját. Több mint egy hónapja nem látták egymást.

- Örülök, hogy emlékszel még a címemre! - mondta azzal az ironikus mosollyal, amivel Kósa szokta ugrasztani beosztottjait. Az idős asszony megsimogatta a főnyomozó haját.

- A noteszomba föl van írva, mama. Véletlenül rátaláltam. Különben sose jötten volna el. Van itthon sör?

- Mikor nem volt, kisfiam? - kérdezte a vékonyka asszony, és már igyekezett is a konyhába. Örömet jelentett számára, ha kiszolgálhatta a fiát. Amíg a férje élt, az ő nyomában lépegetett, próbálta kitalálni a gondolatát is, most a fia szolgája akart lenni.

Bementek az ebédlőbe. Ide a nap sose sütött be, a Nyolcház sűrűn épített iroda- és lakóháza felfogták a napsugarakat. Kósa itt élte le a gyerekkorát. Tekintete körbejárt a szobában. A Hermina úti lakásukat a háború alatt bombatalálat érte, akkor költöztek ide, a Kerepesi út elejére. Minden bútor még most is ugyanazon a helyen volt, ahova 1946-ban a bútorszállítók letették. A fekete zongora, amit még gyerekkorában kapott, és amin sose tanult meg játszani, a zöld levélmintás rekamié, aminek a fiókjába egyszer öt darab kézigránátot dugott el néhány napra, s amit csak hadnagy korában mert elmesélni az apjának. De régen volt mindez. Szeretett visszagondolni a gyerekkorára, amikor még nem kellett éjjel-nappal gyilkosok után futkosnia. Akkor még nem tudott az emberiség gonoszságairól, s ha le kellett volna festenie azt a kort, csakis világos, vidám pasztellszíneket használt volna.

Édesanyja hangja hozta vissza a jelenbe.

- Hogy állsz ezzel a francia üggyel, fiam? - kérdezte rekedtes hangján, amikor letette az asztalra a sört. - Azt mondták az ötórás hírekben, hogy nyomon vagy.

Kósa elmosolyogta magát. Régen hozzászokott, hogy az anyja számára a magyar rendőrség félreérthetetlenül őt, a fiát jelenti. Ivott a sörből, aztán hátradőlt a karosszékekben.

- Tudod, mama, ilyen közleményt csak akkor ad közzé a főparancsnokság, amikor töksötétben tapogatódzik a nyomozócsoporth. Hogy vagy? Fáj még a térded?

Kézlegyintés volt a válasz. Kósáné, idős kora ellenére sem szeretett panaszkodni. A hónapok óta bedagadt térd minden kellemetlensége csak rá tartozott. Rá, és az orvosára, aki azzal vigasztalta, hogy majd a sárga föld meggyógyítja a lábát. Ezt mégse közölhette a fiával. Képes lenne megkeresni az orvost, hogy lecsavarja az orrát a helyéről, vagy hogy jól fölpofozza. Megigazította a pongyoláját, vékonyka combján elsimította a redőket.

- Az öreg Lenkei azt üzeni, fiacskám, tudod, aki a földszint kettőben lakik, hogy vigyáznod kell, lehet, hogy a színedek lőtték le az asszonyt. Azért, mert külföldi.

Itt, ebben a házban, mindenki tudta, hogy Kósa Sanyika a gyilkossági csoport főnöke. Gyerekkora óta ismerték a Nyolcházban. A szomszédok már várták, mikor történik valami különleges gyilkosság az országban, hogy Sanyika vegye kézbe a nyomozás levezetését. Drukkoltak neki.

- Nem színedek azok, mama, hanem szkínhedek.

- De azért ugye, megértetted, fiacskám? Alig érkezted meg, máris kijavítod anyádat. Kérsz egy kis unikumot?

- Nem kérek. Azt kimutatja az alkóteszt.

- Ne nevettesd ki magad, kisfiam!

- Na, egy kortyot, mama.

A régimódi vitrinhez csoszogott, a könyvek mögül aranykeresztes Zwack üveget húzott elő. Lecsavarta a tetejét, kitöltött egy kevés italt egy stampedliba.

- Eldugom, nehogy meg kelljen kínálnom a szomszédokat. Ez egy drága ital, fiacskám. - Letette az üveget a tálca mellé, és visszaült a helyére.

- Na, mesélj, hogy állunk ezzel a francia nővel.

Az idős asszonyt most leginkább Hevesi érdekelte. A forradalom bukása után ő is ki akart menni nyugatra, de férje az utolsó pillanatban meggondolta magát. Azt mondta:

- Maradunk. Sanyi most szerelt le a katonáéktól, s végre fölvték a rendőrséghez. A bűnügyi nyomozókhoz. Nem bolygatjuk meg a gyerek életét, felelősek vagyunk a jövőjéért. Isten tudja mi vár ránk Nyugaton. Nem megyünk sehova!

Az anyja sokat szenvedett emiatt a Kádár rendszer alatt. Ő, asszony létére minden veszélyt, bizonytalanságot vállalt volna, hogy kikerüljön Nyugatra. Bármennyire szerette a férjét, ezt az elhatározását sose tudta neki megbocsátani.

„Gyerekkori álmaim beteljesedését veszed el tőlem, Gábor - mondta neki nap, mint nap. Amióta megismertél, tudod, hogy mindig Amerikáról, Kaliforniáról álmodoztam. Most itt van az alkalom, hogy kimenjünk, és mi futni hagyjuk a szerencsénket. Sanyikából Amerikában akár tábornok is lehetne.”

Míndez nagyon régen volt, de amikor rágondolt, belesajgott a szíve. Kezét gyengéden fia kezére tette.

- Na, mesélj, Sanyika. Milyen emberek ezek a nyugatos magyarok?

Kósa elmerengve nézte édesanyja arcát. Vigyáznia kellett, nehogy feltépjen egy régen behegedt sebet.

- Tudom mama, te mindig vágyakoztál az annyiszor emlegetett „gondtalan Nyugat” felé. A délután folyamán nagy figyelemmel hallgattam Hevesit, és közben egy kicsit rád gondoltam. Ne sajnáld mama, hogy itthon maradtunk akkor. Nem volt könnyű dolguk azoknak, akik elmentek. Szeretnék kigyógyítani abból a hitedből, hogy elmentél a szerencséd mellett. Csak nagyon

kevésnek sikerült kiugrani a közepszerűségből. Ez a téma mindig tabu volt nálunk, de én mindenről tudok.

Az idős asszony hangja alig hallatszott.

- Apád mégiscsak elmesélte?

- Igen, mama, elmesélte egyszer, az akkori nagy vitáitokat. Haláláig lelkiismeret-furdalása volt emiatt. Mielőtt meghalt volna, elmesélte, hogy akkor ő nem teljesítette az álmodat, és ezért egész életében felelősnek érezte magát.

- Elmondta azt is, hogy miért maradtunk itthon?

- Nem. Azt nem mondta el. Mindig kitérő választ adott a kérdéseimre. Én csak azt sajnálom, hogy nem érhettem meg az annyira áhított rendszerváltást.

Kósa Gáborné elővette zsebkendőjét, és megtörölgette a szemét. Kihúzott egy hosszú hajtút a kontyából, két kezével hátranyúlva megigazította vékony fonatú kontyát, aztán visszatűzte a hajtút a helyére. Kósa csendben figyelte az annyiszor látott mozdulatokat.

- Ha kimentünk volna, apád még ma is élne. Nem tette volna tönkre magát. Azt mondják, hogy az állandó idegeskedés, a túlhajszolt munka, és a félelem váltja ki az ember szervezetében az elrákosodást. Na, mesélj! Mit végeztél, Hevesiékkel kapcsolatban?

Nem volt mentség. El kellett mondani, mi történt reggel óta. A hiábavaló terepkutatást a Gellért-hegyen, Hevesivel való találkozását, Guba Istvánt, s a forradásos képűt, és mindent, ami a nyomozással összefüggött.

- Hevesiről beszélj! Hogyan lett belőle milliomos?

- Hevesi egyedül ment ki. Még nőtlen volt. Belgiumba került. Először Liège-be, aztán egy kis vallon városkába, La Louvière-ben, a Gilson gyárban dolgozott. Repülőgép alkatrészeket gyártottak. Egyszer egy kisebb francia mérnökcsoport látogatta meg a gyárat. Fölajánlották neki, hogy menjen Párizsba dolgozni az egyik

üzemükbe. Azt mondták, elintézik, hogy átmeuessen Franciaországba. Akkor ugyanis az ENSZ törvényei szerint a politikai menekültek nem hagyhatták el a befogadó országot. Neki, mint mondta, mindegy volt, hogy hol tengődik. A jelszó az volt, hogy legyen munkája, és legyen hol aludni. Egy decemberi napon aztán átment Hevesi, Párizsba. Ezen a vonaton ismerkedett meg azzal a hölgyel, akinek óriási szerep jutott később az életében.

- Ki volt az a nő?

- A vonat Mons városán ment keresztül. Az állomáson felszállt egy szép, fiatal lány. A szomszédos üres fülkébe ült be. Hevesi várt, amíg elindul a vonat, aztán úgy tett, mintha akkor szállt volna föl, és leült a lánnyal szemben az ablaknál. A nő leveleket olvasott. Ahogy elolvasott egy levelet, letette az ablak előtti felnyitható asztallapra. Később már egy egész levélhalmaz volt Hevesi előtt. Egyszer csak az egyik levél eléje csúszott. A következő olvasta a levélen, ami a legnagyobb megdöbbenésére magyarul íródott: Nagyon hiányoztok... drága kicsi angyalkáink... Imádkozunk, hogy vigyázzon rátok a Jóisten... a Zoli malacot édesapád mégiscsak levágta, sok hurka meg kolbász lett belőle. Itt voltak Sándor bácsiék is, ..

- Valahol ez a levél még megvan - suttogetta ekkor Hevesi. - Az a szőke, törékeny lány, aki után annyit sírtak a szülők, ő lett hat hónap múlva a feleségem. Caroline édesanyja.

Egy ideig csend volt a szobában. Kósa kiitta a maradék unicumot a stampedliből, ivott rá egy korty sört, majd édesanyjára pillantott.

- Azt mondják a kollégák, hogy ettől lehet a leggyorsabban meghülyülni. Ha az unicumot sörrel isszuk!

Felpillantott a falon függő ingaórára. Mindjárt fél nyolc. Meg Zsuzsához is el akart látogatni.

Az idős asszony felemelte mutatóujját.

- Csak ne nézegesd az órát, légy szíves! Miért írták azt a levelet többes számban a szülők? Volt ennek a lánynak testvére? A testvérével utazott?

- Igen, mama, volt egy testvére. Nem akartam beszélni róla. Lány ikertestvére volt. Együtt menekültek '56 novemberében. Aztán Ausztriában valahogy elveszítették egymást. Hevesi felesége évekig kerestetett az ikertestvére után. Hol Kanadából, hol Ausztráliából jelentette a Nemzetközi Vöröskereszt, hogy rátaláltak. Egyik hír sem volt igaz. Ötvenkilencben tudta meg, hogy a testvére hazautazott Magyarországra. Először óriási port vertek fel az újságok körülötte, hogy lám, megint hazajött egy disszidens a rothadó kapitalizmusból. Aztán minden elcsendesedett körülötte, és egy szép napon letartóztatták. Ráfogták, hogy kémkedni jött haza. Vallatás közben halt meg... A pufajkások agyonverték...

Csendben megvárta, míg anyja újból megtörölgeti a szemét, aztán hozzátette:

- Látod, mama, ilyen sorsok is voltak. Nem lett mindenkiből milliomos. Vagy hazajöttek, vagy kínlódva éltek le az életüket idegen földön. Legtöbbje nem tudott kiemelkedni az átlagemberek tömegéből.

- Ne vitatkozz velem! Mi ki tudtunk volna emelkedni. Mondd tovább ezt a Hevesit!

- Párizsba került, onnan Toulouse-ba, a híres repülőgépgyárba. Ez a gyár akkor a világ legjobbjának számított. Akkor már szériában gyártották a világhírű Mirage vadászbombázókat. Tudod, mama, milyen gép volt az? Azt mondja Hevesi, még az amerikaiak sem tudtak abban az időben ilyen harci gépeket tervezni. A szovjetek pedig, amikor bejelentették az egyik párizsi

repülő-szabemutatóra az ő gépüket, lezuhantak a Mirage utánzatukkal. Hevesi ott volt a Bourget repülőtéren azon a vasárnapon. Az egész gyár vezetősége figyelte, végre tudják-e hajtani a szovjetek a gépükkel, a Mirage nyaktörő bemutatóját. A gép kettétört, és 200 000 ember előtt lezuhant. Mi erről sose hallottunk. A kommunista sajtó nem kötötte a szocialista tábor orrára az eseményt.

- Látod, fiacskám! Minket itt hülyítettek ezek a mocskok évtizedeken keresztül, és csak hosszú évek múlva tudjuk meg az igazságot. A nyugatiak mindig mindenben fölülmutatták ezeket. Ha mi kimentünk volna, mi is milliomosok lennénk ma.

- Ugyan, mama! Mitől, vagy miből lettünk volna milliomosok? Tudod mekkora szerencse kell ahhoz, hogy valakiből milliomos legyen?

- Ezt a Hevesi mondta?

- Igen! Ő is ezt mondja. Nézd végig az életét. Valami fantasztikus szerencsesorozat kíséri. Ami neki sikerült, azt senki nem tudja fölmutatni a több, mint 200 ezer menekültből. Hevesi akkor tudta elhagyni az országot, amikor a repülőgépgyártás forradalmi korszakát élte az egész világon. Ő erről mit sem tudott, hiszen repülőt még soha életében nem látott közelről, csak a levegőben. Egy szép napon egy francia mérnökcsoport felfigyel rá. Átviszik Párizsba. A szerencsesorozat, ami a magyar forradalom kitörésével kezdődött, nem szakadt meg. Olyan csillagkép alatt született, hogy nem ő, hanem a szerencse alakítja az életét. Hova kerül Párizsból? Toulouse-ba! A repülőgépgyárba! Ha valaki ezt végig akarta volna csinálni, százszor megbukott volna. Őt a szerencse vezérelte élete útján.

A rekedtes hang felcsattant:

- És a tudás, fiacskám? Azt hova teszed? Ha kétbalkezes lett volna, fölfigyel rá a mérnöksoport? Biztos észrevettek valamit, amiért elvitték. Lehetnél te főnyomozó ezredesi ranggal, ha nem lenne tele a fejed tudással? Ha nem lennél vegyészmérnök, akkor hol lennél a ranglistán? Mi köze ennek a szerencséhez? Meggyőződésem, hogy olyan gazdagok lennének, hogy narancsfaerdőink lennének ma Kaliforniában, és te lennél a belügyminiszter.

- Narancsfaerdőről beszélsz, mama? Mondd, mi lett volna Hevesiből, ha Hollandiába kerül egy cukorrépa földre dolgozni? Ha nincs szerencséje, és egész nap a földet kellett volna kapálnia.

- Honnan tudod, hogy nem talált volna föl valamit a cukorral kapcsolatban? Lehet, hogy ma az ő találmánya szerint finomítanak az egész világon, és a cukorbeteg marokszámra ehetnék a kockacukrot. És szegény apád is élne még.

Nem lehetett vitatkozni vele. A csendes, békés asszony, ha Nyugatról esett szó, teljesen megváltozott. Könnyörtelenül meghúzta a választóvonalat Ausztria határánál: ami attól nyugatra esett, csakis az volt a jó. Ott volt a gondtalan élet, ott éltek a szép nők, elegáns férfiak. Ott mindenki gazdag volt, dúskált a jómódban, nem tudott mit csinálni a millióival.

- Na, és mit talált föl, ez a szerencsés Hevesi? - kérdezte később, amikor már félni kezdett a csendtől, s attól, hogy a fia elmegy.

- Ne haragudj, mama, de mennem kell. Csak röviden. Egy szerkezetet talált föl. A repülők 20%-kal kevesebb üzemanyagot fogyasztanak ezzel a megoldással, Ez már a technikához tartozik és nagyon hosszú. Nem akarlak untatni velem.

Az idős asszony összeráncolta a szemöldökét.

- Ismerlek fiacskám, elég régóta. Mi az, hogy nem akarsz untatni velem? És, hogy hosszú? Ismerem a szavad járását, meg a szemed állását. Te olyasmit tudsz, amit nem akarsz elmondani. Kitaláltam?

Kósa elmosolyogta magát. Gyerekkorában sem tudott úgy hazudni, hogy az anyja ne vegye észre rajta.

- Nem találtál ki semmit, mama.

- Lefogadom, hogy valami fontos dologra jöttél rá, és szokásod szerint, nem beszélsz róla. De anyád mindent meglát rajtad. Na, mondd el, mit tudtál meg? Nem valami kémhistória van a francia nő halála körül? Egy ilyen találmány a nagyhatalmakat ugyancsak érdekelhették!

- Ugyan, mama! Most az egyszer tévedtél. Ne haragudj, mennem kell.

- Aha! Most hirtelen menned kell! Pedig tudtalak volna segíteni, ebben a bonyolultnak látszó ügyben.

- Pihennem kell egy kicsit. Hetek óta nem aludtam rendesen. Hatvanéves vagyok, mama.

- Már hatvanéves vagy? - nyitotta nagyra a szemét az anyja. - Te Úristen! Így megöregedtél?

- Igen. Ne vedd rossz néven. Valamelyik este megint eljövök.

Felállt, átölelte az anyját, s amíg kedvesen magához szorongatta, szokása szerint, észrevétlenül egy előre elkészített ötezer forintost ejtett le az asztalra.

Zsuzsát a kocsijából hívta fel.

- Szia, Zsuzsika! Ne haragudj, hogy nem hívtalak előbb. A nyakamba szakadt ez a gellérthegyi gyilkosság, az egész napom kihallgatásokkal telt el. Nagyon fáradt vagyok. Jobb lenne, ha nem ma este találkoznánk.

- Igen, hallottam a rádióban - hallatszott Zsuzsa halk hangja. - Gondoltam, hogy nem fogsz eljönni.

- Holnap este elmegyünk valahova. Megígérem.

- Jól van, kedvesem. Ma este nekem is sok rajzólnivalóm van.

Tudta, hogy nincsen dolga, nyár van, szabin van a fél stáb. Most fejezték be a „Különös nyár” forgatását, egyelőre nincs munkájuk. A „Nyári vihar”-t csak ősszel kezdik forgatni. Még a forgatókönyvet sem kapta meg. Zsuzsa ilyen volt. Sose engedte, hogy lelkiismeret-furdalása legyen. Mindig felmentette ez alól. Nagyon szerette Zsuzsát.

Akkor ért haza, amikor a hírek után, a rendőrségi közleményt olvasták föl a televízióban. Jól választották ki az időpontot. Pénteken este majdnem mindenki nézi a híreket, ilyenkor a tévénézők már készülnek a Dallasra. A hétvége nem fogja megakadályozni az embereket abban, hogy telefonáljanak. Főleg azokat nem, akik a fővárosban maradtak. Nem a Rózsadomb villáinak lakóit érintette a felhívás, akik már délután leautóztak a Balatonra. Ők talán, még a híreket sem nézik. Ezekben a percekben divatos éttermekben vacsoráznak, új autók teljesítményéről, az üzletvilág útvesztőiről beszélgetnek. A forradásos képű, az eddigi leírások alapján a szegény negyedek lakói között húzódhat meg. Valahol Angyalföldön, Szent Lőrincen, vagy a többi külvárosban kell őt keresni. A macskaköves utcákon, az egyszobás lakásokban, ahol naponta egyszer sem esznek meleget az emberek. Biztos volt benne, hogy egy-két napon belül komoly eredménye lesz a körözésnek. Mindig így volt. Mindig telefonáltak a segítőkész állampolgárok. Az ő feladatuk lesz aztán a kapott információkból a hitelest, az igazit kiválasztani. A többi nem érdekelt. Elzárta a készüléket. Egyedül akart maradni gondolataival.

Kiment a konyhába, elkészített néhány pirítós kenyeret vacsorára. Szerette a fokhagymával bedörzsölt szőkésbarnára sült kenyeret. Kevés margarint kent rá, és teával

fogyasztotta el a diétás vacsorát. Tíz kilót kellett fogynia, ami nemigen sikerült mozgalmas foglalkozása ellenére sem. Orvos barátja minden vizsgálat után megjegyezte: ezt a tíz kilót úgy vedd, hogy állandóan téglákkal megrakott hátizsákot cipelsz a hátadon. A szíved egyszer megelégteli ezt a nemtörődömséget, és fel fogja mondani a szolgálatot. Le kell fogyni, Sanyikám!

Vacsora után letusolt, papucsot húzott, és becsoszogott a hálósobába. Szélesre tárta az ablakokat.

Caroline tegnap ilyenkor még élt - futott át ismét a gondolat az agyán. Mit csinálhatott ilyenkor?

Kikönyökölt az ablakon, mélyen beszívta magába a hűvös esti levegőt. Szemben, alig száz méterre az épülettől, társasházat épített egy finn-magyar vállalat. Most vette csak észre, milyen sokat haladtak előre az építkezéssel. Befejezték a második emeletet, és kezdik kiépíteni a parknak szánt részt is. Hogy megy az idő! Isten tudja mióta nem nézett ki az ablakon.

Nála volt a szeretője? Miért mentek volna föl a hegyre? Ha nála volt, ha volt ilyen, otthon maradtak volna. Ez nem jó. Elképzelhetetlen. Váratlan, fontos telefont kapott valakitől? De kitől? Jóformán senkit nem ismert a Sági család Budapesten. Vagy mégis? Mégiscsak voltak ismerőseik? Ki, vagy kik lehettek azok? És vajon kinek, kiknek lehetett ez a szépasszony az útjában?

Ledobta az ágytakarót az egyik karosszékre. Levetkőzött, pizsama nélkül feküdt le az ágyba. Képtelen volt elaludni. A nyomozóiskolán azt tanították, hogy amint a sakkozó soha nem veheti le szemet a kockás tábláról, úgy a nyomozó sem gondolhat másra, mint a nyomozási anyagra addig, amíg el nem fogja a tettest.

Az aznapi első benyomása jutott az eszébe: profi munka. Akárhogy történt, akármilyen is volt az indítók, a

végrehajtás profi munkát bizonyít. Újra az az érzése támadt, hogy külföldön kell keresni a megoldást. Franciaországban. Oda fog vezetni a nyom. Az ilyen vagyonos embereknek, mint Hevesi, rengeteg barátja, de még több ellensége lehet. Hevesi kérlelhetetlen, kemény ember benyomását keltette. Sok embert letaposhatott élete folyamán, akikre oda se figyelt, de akik közül valaki nem felejtette el őt. Aki nyomon követte egy életen át. Mint például az, aki talán most jelentkezett, és megszarolta őt. Pontosan a francia közmondás tartja azt, hogy a bosszú egy olyan étel, amit hidegen kell elfogyasztani.

Politikai háttere lenne a gyilkosságnak? Amikor édesanyja kémhistóriát sejtett a bűntény mögött, a feltételezés mellbe vágta. Hevesi nem adta el, nem adhatta el találmányát a szovjeteknek. Megszarolták? A gógös milliomos nem hitt a fenyegetéseknek? Nem engedett. Erre végrehajtottak az ítéletet! Ezért kellett meghalnia Caroline-nak? Ezen az úton kellene elindulnia?

Újra átgondolta a késő délutáni kihallgatást.

Öt óra lehetett. Szinte kibírhatatlan volt a hőség az irodában. Az ablakokat nem nyithatta ki, mert harapni lehetett volna a kipufogócsövek beáramló füstjét. Levették a zakójukat, kigombolták ingüket, egymás után itták a közben megrendelt dobozos söröket.

Hevesi ekkor kezdett magáról beszélni.

- Tehát Toulouse-ba kerültem. Fiatal voltam, tele ambícióval. Éjjel-nappal tanultam a francia és angol nyelvet, hogy megértssem azokat a műszaki könyveket, amelyek leírták a munkadarabjaink rendeltetését. Éjszakákon át nem tudtam lehunyni a szemem, állandóan gondolkodtam, törtem a fejem egy bizonyos megoldáson, ami nem hagyott nyugton. Volt egy

elképzelésem, ami lehetővé tette volna az üzemanyag fogyasztásának a csökkentését. Hosszú lenne elmondani azt a rengeteg munkát, tanulást, ami megelőzte az egyik bátor lépésemet. Kihallgatást kértem a részlegünk főigazgatójától. Levelemben, nagy vonalakban leírtam találmányom lényegét. Két napra rá személyesen fogadott az irodájában. Elmondtam, mi az elképzelésem. Arra kért, készítsek egy részletes leírást a tervemről, amit majd be fogunk nyújtani a főigazgatóságnak. Ha elfogadják az ötletet, mindent megadnak, hogy megkezdhessem a kísérletezéseket.

Dolgozott ott egy magyar mérnök. Bán Lászlónak hívták. Még a harmincas évek végén vándorolt ki Franciaországba. Kedves, és ragyogó szakember volt. Az ő osztálya készítette el a születendő Concorde repülőóriás turbóreaktor motorjának az előzetes tervét, amit később Angliában, Bristolban építettek meg. Ő volt az első, aki megértette későbbi találmányom egyszerűségét, és forradalmi jelentőségét.

Felállt a karosszékből, az íróasztallal szembeni falhoz ment. Megnézte a falon függő gyászkeretes, rendőr egyenruhás férfiak fényképét. Az ablakhoz sétált, lenézett a körútra. Egykedvűen nézte a lent zajló forgalmat, aztán visszaült a helyére.

- Kezdtem jól beszélni franciául. A Laci bácsi segítségével elkészült tanulmányomat elfogadták, és két hét múlva már a híres *blagnaci* kutató, és kísérleti részlegben dolgoztam. Ez olyan eredmény volt, mintha itthon, abban az időben bekerültem volna Kádár mellé személyi titkárnak. Blagnacban építették fel a világ legmodernebb laboratóriumát, kísérleti telepét, ami a kísérleti gépek építéséhez szükséges volt. Ez volt az én katedrálisom. A legszebb, a legszentebb, amit valaha láttam az életben.

Hevesi kitöltött a dobozból egy kevés sört. Panaszkodott a nagy hőségre. Belekortyolt a pohárba. Sokáig csendben maradt. Az emlékek sokasága csak lassan ülepedett le benne. Kósa sem mozdult. Nem akarta megzavarni Hevesit. Amikor emez újra megszólalt, lehajtotta fejét, szótagolva suttogetta maga elé:

- Akkor született Caroline. Minden olyan csodálatos volt. Olyan boldogok voltunk. Úgy emlékszem vissza ezekre az időkre, mintha én lettem volna a leghatalmasabb ember a földön, mintha a markomban tartottam volna az egész világot. Mindennap ünnepnap, mindennap karácsony volt. Azt hittük, tényleg a földi mennyországban élünk.

Lehajtotta a fejét. Kósa kitöltött a sörből, Hevesi poharába. Magának is töltött. Csendben forgatta a poharat az asztal lapján. Megvárta, míg Hevesi magától folytatta a visszaemlékezést.

- A találmányomat tovább fejlesztettem. A végleges megoldást '63-ban szabadalmaztattam. Ma már a világ összes utasszállító repülőgépe aszerint a koncepció szerint repül. Úgy lett megszerkesztve, hogy bármilyen motorral hajtott gépbe be lehessen szerelni.

A gyár tulajdonosa azonnal meg akarta venni a találmányomat. Ha most kimondanám azt az összeget, amit felajánlott, azt hinné hazudok. Óriási összegekről volt szó. De le kellett volna mondanom a találmányomról. nemet mondtam. Azt kértem építsenek fel egy üzemet, én akarom gyártani a szerkezetet és a nyereségből vissza fogom fizetni az adósságomat. Ha nem sikerül a vállalkozásom, a gyárat illeti meg a találmányom gyártási joga. Az igazgató azonnal beleegyezett azzal a kikötéssel, hogy három éven keresztül csakis neki szállíthatok. Hat hónap alatt felépítették a gyáramat, és még abban az évben a

futószalagokról lekerülő Mirage harci gépekbe beszerelték az új szerkezetet.

Nem kell zseninek lenni, gondolta Kósa, hogy az ember felmérje, mennyire érdekelhette ez a szerkezet a szovjet tábornokot. Mit érhetett meg nekik e szabadalom megszerzése, amikor egy jól működő dugóhúzókat sem tudtak tisztességesen legyártani, ahhoz is nyugati tervrajzokra volt szükségük.

Kicsengett a telefon. Karsai százados jelentkezett. Távírási formában jelentett: A Lágymányosi úti házba csak most ért haza a házmesterné. Azt mondja, nem régen látta a kalapos férfit. Körülbelül három hete. Egy szombati napon. Az unokatestvérének a gyerekeit vitte a gellérthegyi játszótérre. Délelőtt 11 óra lehetett. Határozottan emlékszik rá. Fölfelé mentek a Bartók Béla út felé, amikor észrevette a pasast a másik oldalon. Magas, sovány férfi. Nem viselt nyakkendőt. A telefonfülkénél a falnak támaszkodva állt. Az asszony arra lett figyelmes, hogy abban az istentelen hőségben kalapot viselt az illető. Mélyen le volt húzva a szemére. A forradást mintha látta volna az arcán, de nem merne rá megesküdni. Gondolom, a mi emberünkről van szó.

- Jól van, öreg - mondta Kósa, és az órájára pillantott. - Hazamehetsz. Holnap hét órára gyere be.

Visszatette a kagylót a helyére, jegyzetelt a füzetébe, aztán Hevesire emelte tekintetét.

- Folytassa, Hevesi úr. Hallgatom.

Hevesi úgy idézte életének legnagyobb pillanatait, mint a színész, aki a darab legfontosabb monológját mondja a színpadon. Mintha egy rendező utasításait követte volna: szemöldöke összerándult, tekintete megváltozott, akaratosság ült ki az arcára. Visszaröppent a múltba, újra ott állt a parancsnoki hídon emelt fővel, acélos tekintettel, kíméletlen szigorral.

- Akkor még futószalagon volt a Caravelle, az akkori utasszállító gépek legcsendesebb modellje, de a gyár elkezdte a ma már világhírű Concorde tervezését. Tudja micsoda idők voltak ezek?! Nem tudja elképzelni. Ekkor írta alá a francia és angol kormány a közös Concorde tervet. Akkor már állandó ingajáratban voltam Toulouse és az angliai Bristol városa között. Ugyanis Bristolban gyártották az Olympus 593 nevű turbóreaktort. Tárgyalások, tervek egyeztetése, javítások, aztán újabb egyeztetések, javítások követték egymást. Valósággal egybefolyt az idő, észrevétlenül teltek el a napok, hetek, hónapok... s talán az évek is... De végül eljött a nap, amikor V alakba tehettem a kezem két ujját. Amikor megszületett a határozat: a Hevesi-szerkezet fogja adagolni a Concorde gép üzemanyagát. A kis Hevesié, a kis senkié, a meztelen fenekű Einsteiné...

Kósa elé állt, zsebre tette mindkét kezét, büszke mosoly öntötte el az arcát.

- El tudja képzelni, mit jelent egy évtizeden át dolgozni a világ leggyorsabb utasszállító gépének építésén? Tudni, hogy amikor a turbinák forogni kezdenek, és valami iszonyatos mennydörgéssel megszólalnak, akkor ott van valahol az én agyam terméke is a vezetékek között! El tudja képzelni, micsoda érzés volt nekem ott állni, nekem, az icipici kis magyarnak a világ félszáz leghíresebb mérnöke között!... Akik mind egyenrangú kollégának ismertek el engem? Ott állni és nézni, amint ez a csillogó-villogó gépmadár egy király méltóságával kigördül a hangárból? A világ legcsodálatosabb repülőgépe, a Concorde! Látni, ahogy a mérnökök legtöbbször tátott szájjal bámulta a levegők királyát. Ott egyetlen ember nem volt, akit ne ragadott volna magával a történelmi pillanat nagyszerűsége. Az öreg Dassault sírt, mint egy kisgyerek. Az a Dassault, az a kőkemény

Marcel Dassault, aki az auschwitzi lágerben boldogboldogtalannak mesélte: egyszer még hallani fogtok rólam! A világ legmodernebb repülőgépgyárát fogom felépíteni! Mindenki azt hitte, megörült.

- Kitűnő mérnök lehetett!

- A szakértelemnél sokkal többje volt. Akaratereje, és természetes esze! Na, szóval, ilyen megható pillanatokat csak ritkán él át az ember. Aztán a pezsgőzés, gratulációk, egymás ölelgetése. És mit gondol, Kósa úr, mi járt az eszemben, ezekben a pillanatokban?

- Nem tudom.

- A Rákosi Művek. A szakik, a haverok, a fiatalkori ivópajtások. Egy pillanatra sem gondoltam a pénzre, dicsőségre. Ó! Ha ott lehetek volna velem a barátaim ezen az ünnepen! A Népszabadság három sorban számolt be a találmányomról. Azt írta: "Egy disszidens primitív találmánya. A szovjet repülőgépgyárak által jól ismert, de elvetett üzemanyag-takarékossági szisztémát egy furfangos magyar átbütykölve saját találmányaként próbálja a francia Dassault gyárnak elsózni. Figyelemmel kísérjük a fejleményeket."

- Tudom kívülről a szöveget, ezerszer felolvastam a barátaimnak. Tudja Kósa úr, milyen gépbe építették be az én átbütykölt szisztémámat? A Concorde-nak az utazó sebessége 2300 km-re volt tervezve óránként! Ép ésszel is nehéz felfogni! A hang sebességénél kétszer gyorsabban repült 18500 méter magasságban! Valami gigantikus masina! El tudja képzelni ezt, uram! Párizsból kerek három óra alatt ért át New Yorkba! Három óra alatt 6000 kilométer! Maga Budapestről Miskolcra nem ér le három óra alatt! Ha valaki a reggeli járattal átrepül Amerikába, elvégezheti üzleti tárgyalásait, még nyugodtan meg is ebédelhet a Broadway-en, és a délutáni géppel hazajöhet a családjához Párizsba. A

találmányom nélkül a Concorde sose tudott volna elrepülni New Yorkig! Megérkezése előtt 1000 km-rel kiürült volna a tartálya!

A karosszékehez lépett és leült. Elhelyezkedett, majd megismételte: - A megérkezése előtt 1000 km-rel kiürült volna a tartálya!

Kósa elismerően, némán bólogatott. Nem akarta megzavarni Hevesi előadását. Várt. Biztos volt benne, hogy valamelyik mondatba bele tud majd kapaszkodni. Várt valamire, ami segítségére fog sietni a munkájában. Hagyd beszélni az embereket, tanították az iskolán. Neked nem kell beszélned! Te csak kérdezz, és figyelj!

- Rengeteg megrendelést kaptam. Nagyobb lett az üzემem, egyre több munkást foglalkoztattam. A szaklapok tele voltak a nevemmel, a világ minden részén a legnagyobb elismeréssel írtak a találmányomról. Ma már gyáram van Németországban, Angliában, és az Egyesült Államokban.

Tekintete a távolba révedt. Hangja egyszerre halk lett.

- Amióta az igazgató meghalt, más lett a helyzet. Minden megváltozott. Most az airbuszokat építik, tökéletesítik. Úgy határoztam, én is elhagyom Toulouse-t. Nyugdíjba vonulok. Nagyon sokat dolgoztam. Elfáradtam. Elég volt.

Elhallgatott. Elgondolkodva nézte a mennyezetet.

- Hát ennyit magamról. Ilyen volt, ez volt az életem. Az anyagi oldal sikerült, mert szerencsém volt. A többiről ne beszéljünk.

- És a másik találmánya?

- A másik találmányomat csakis harci gépekbe szerelik be. Ez az elsőnek a fordítottja. Nem a repülési távolságot, hanem a gyorsaságot növeli. Ehhez a szisztémához egy különleges összetételű hajtóanyagot is ki kellett dolgozni. Három mérnök barátommal nyolc éven át

dolgoztunk rajta. HEV-11 néven került be a világszabadalmak könyvébe. Ezzel 1978-ban készültünk el.

Kósa némán bólogatott.

- Hevesi úr! Az elmondottakból azt kell érteni, hogy a különböző országok repülőgépgyárai mind magától vették meg a találmányait?

Hevesi felhúzta a vállát.

- Rá voltak kényszerülve.

- Értem. Tehát ma már a világ összes harci gépe a HEV-11-gyel repül?

- Igen.

- A szovjet gyárak is megvették a találmányát annak idején?

Az Andrassy út felől egy mentőautó éles szirénája süvített be az ablakokon keresztül. Hevesi ezt hallgatta nagy figyelemmel. Amikor a mentőautó átverekedte magát az autósokaságon, és elhalt a szirénája, Kósára emelte tekintetét.

- Ne haragudjon. Mit kérdezett?

Kósa megismételte a kérdést.

- Nem látom ennek a kérdésnek a fontosságát. Ez is a nyomozási témához tartozik?

- Azt majd én fogom eldönteni, hogy hova tartozik ez a kérdés - válaszolta Kósa udvariasan.

Hevesi elgondolkodott. Vakargatta a feje búbját. Hogyan mondja el hosszú évek történetét, apró részleteit három-négy mondatban. Végül csak annyit mondott:

- A szovjet repülőgépgyárak a legjobbak voltak ezekben az időkben. Ezt mindenki tudja. Nem volt nekik szükségük a találmányomra.

Kósa megrázta a fejét.

- Nem válaszolt a kérdésekre. Megvették a találmányát, vagy nem?

- A szovjetekkel is folytak tárgyalások. Sajnos nem jártak sikerrel.

Kósa beírt néhány sort a füzetébe.

- Mivel a szovjetek nem vették meg a találmányát, azt kell hinnünk, hogy a régi rendszerrel építették továbbra is a harci gépeiket?

- Nem tudom, miért érdekes ez tizenöt évvel később? - kérdezte Hevesi.

- Azt mondta - erőltette most már a dolgot Kósa -, hogy a világ összes repülőgépe aszerint a koncepció szerint repül ma. Tehát nem tizenöt évvel ez előttről van szó, hanem a máról. Maga mondta: minden repülőgépbe az ön által gyártott szerkezetet építik be. Én azt kérdezem: az orosz gépek is az ön találmányával repülnek ma?

- Elképzelhető. Nem tudom.

Kósa hangja nagyot csattant.

- Hogyhogy nem tudja?

- Úgy, hogy nem tudom! - vágott vissza Hevesi.

- Tudnia kell, hogy gyártottak-e termékeket akkor a Szovjetunió részére.

Hevesi lekicsinylőn nézett az ezredesre.

- Nézze, Kósa úr. Nem akarom megbántani, de kikényszerít belőlem olyasmit, amit nem mondok szívesen senkinek se. A Hevesi Konzorcium nem hasonlítható össze egy lacikonyhával. Tízezrek dolgoznak a gyáraimban, s ezekért a gyarakért igazgatók százai felelősek. Képtelenség leellenőrizni, kijutott-e egy termék műszaki leírása valamelyik gyáramból engedély nélkül, vagy sem. Mindenesetre bizton állíthatom, hogy soha nem kerestek meg minket szovjet részről a találmányommal kapcsolatban. Egyszerűen nem érdekelte őket az én szisztémám. Én legalábbis nem tudok arról, hogy...

Kósa ráütött az asztalra.

- Azt akarja elhíttetni velem, hogy a szovjetek közönyösen viselkedtek a maga találmányával szemben? Hogy nem érdekelte őket a forradalmi újítás? Szabadjon emlékeztetnem Hevesi úr, hogy a hatvanas évek elejéről beszélünk! Amikor a szovjetek lelőtték az U-2 amerikai kémgépet a Szovjetunió fölött, s mely incidens miatt majdnem lángba borult a világ. Amikor a szovjet rakétaszállító hajókat Kennedy elnök csatahajói megállították, és visszafordították Kuba partjainál. Azokról az évekről beszélünk, amikor az egész világ lélegzetviassafojtva várta a harmadik világháború kitörését! És maga el akarja híttetni velem, hogy a szovjeteket nem érdekelte a maga korszakalkotó találmánya? Akkor, amikor még egy gombostűt is a nyugati mintákról másoltak le a keleti országok gyárai! Ezt? Ezt kell nekem elhinnem?

Hevesi néma maradt. Mintha nem is érdekelte volna, mit mond Kósa, egykedvűen nézett a levegőbe. Aztán, amikor mégiscsak méltóztatott tudomást venni Kósa jelenlétéről, konokul előretolta állkapcsát, mozdulatlanul állta a tekintetét. Nem válaszolt.

Kósa nagyon jól tudta, nem erőszakolhatja rá Hevesire a válaszadást. Már így is elég messzire ment el az iménti kifakadásával. Neki tulajdonképpen semmi köze nincs ahhoz, hogy vásároltak-e nála a szovjetek annak idején vagy sem. S mégis: szent meggyőződése volt, hogy... , Elővett egy cukorkát, kicsomagolta a papírból, és betette a szájába. Hátradólt a székében, közben az öreg iparmágnás merev arcát nézte. Himbálta magát a szék két hátsó lábán és bámulta Hevesit. Szerette volna kalapáccsal feltömi az öregember homlokát, és megnézni, mi van a márványarc mögött. Mi az, amit nem akar elmondani? És miért nem akarja azt a valamit

elmondani? Mitől, vagy kitől fél? Mit vagy kit véd ez a konok csend?

- Mondja, Hevesi úr. Elképzelhető, hogy egy gyár alkalmazza a maga találmányát annak ellenére, hogy nem vette meg azt? Egy másik gyár átadhatja, vagy eladhatja a megvásárolt találmányt? És így jutottak volna hozzá a szovjetek a találmányhoz?

Hevesi arcán halvány mosoly jelent meg. Tagadón rázta meg a fejét.

- Ha meg akarták volna venni a szovjetek, akkor megvették volna.

- Eladhatta volna nekik?

- Hogyhogy? - kérdezte Hevesi.

- Nem volt megtiltva a szerződésében a szovjet piac?

- Miért?

Ennek a „miért” szónak majdnem becsületsértő ereje volt. Még jó, gondolta magában Kósa, hogy nem hülyéz le! Kedve lett volna odamenni és jól megrázni az öreget. Az arcába kiáltani, hogy megölték a lányát, és neki azért kellene ezek az információk, hogy jó irányba folytassa a nyomozást, Ehelyett nyugodtan magyarázta:

- A logikus okoskodás ezt diktálja. Maga az egyik repülőgépgyártó nagyhatalomnak köszönhetette annak idején, hogy iparmágnás válhatott magából. Teljesen logikus, hogy ezt a paragrafust betegyék a szerződésébe akkor, amikor a gyárát kezdték építeni.

- Nem volt ilyen paragrafus a szerződésében.

- Meg lehet nézni azt a szerződést?

- Svájcban van letéve a bázeli SES Bank páncéltermében. Megismétlem: nem látom az összefüggést az akkor, és a ma történetek között.

- Mert nem akarja látni - jegyezte meg Kósa halkán. Becsukta a naplóját, és a füzetét. Eltette őket az egyik

fiókjába. Fölállt, megkerülte a hosszú tárgyalóasztalt és barátságos hangon szólalt meg.

- Sajnálom, hogy ilyen körülmények között kellett megismerkednünk. Engedje meg, hogy gratuláljak az életútjához. Kevesen dicsekedhetnek azzal, hogy feljutottak a csúcsra...

- Csúcsra? - kérdezett vissza Hevesi ironikusan. - Milyen csúcsra? Ismer egy mércét, amelyik kimutatja a csúcs kezdetét, vagy a végét? Vagy talán arra gondol, hogy pénzem van, hogy elmúlt az idő, amikor tízszer kellett megszámlolnom hó végén azt a néhány frankomat, ami még megmaradt a zsebemben? Azokkal az időkkel hasonlítja össze, amikor ellenállhatatlan vágyat éreztem, hogy a villák ajtaja elé letett tejet ellopjam. Amikor hónapokon keresztül csak szardíniára, vagy spagettire tettem. Azokhoz az időkhöz képest ma valóban valami csúcspól vagyok. De mit fizettem ezért a csúcsért? Láttam Toulouse-t és láttam Bristolt. Megcsodált fél tucat ember, akik többet értek, mint én. Írt rólam tíz újságíró, és mosolyogtam három fényképésznek. A világon szétszórta gyáraim börtönné váltak, rabja lettem a munkámnak, és közben megöregedtem. A feleségem ugyanolyan beteg, mint amikor fiatalok voltunk, s közben elvesztettük a lányunkat. Milyen csúcsról beszélünk? Egyetlen józan gondolkodású ember se cserélne velem. Egy se mondana le a lányáról a millióimért!

Zsebkendőjét kereste, beletemette az arcát. Kósa leült az egyik székre, csendben várta, hogy megnyugodjon. Forgatta a cukrot a szájában, csak nagy sokára tette fel halkán a kérdést, hogy más irányba terelje az öregúr gondolatait.

- Volna egy személyes kérdésem. Milyen érzés újra itthon lenni? Hogyan telt el ez a két év?

Hevesi a szemét törölgette, közben monoton hangon mondta:

- Nagyon nehéz megszokni Magyarországot. Olyan érzésünk van a feleségemmel, mintha megint emigránsok lennénk valami távoli országban. Minden megváltozott, és nem a magyar nemzet előnyére. A nyugati emberrel ellentétben, itt mindenki gyűlöli a másikat, irigyek az emberek, minden rosszra képesek lennének, hogy a szomszédjuknak semmi se sikerüljön. Nem kitartóak, nyafogó ember lett a magyar. Ahelyett, hogy két kézzel megragadná a munka végét, állandóan siránkozik, panaszkodik, nem találja a helyét, a legkisebb nehézséggel szemben elveszti a talajt a lába alól. Itt mindenki ideges, mindenkinek a feje fáj, ismeretlen betegségekre panaszkodnak. Frontátvonulás! Ki hallott már ilyet? Belgiumban, az Északi-tenger partján és lent délen is, óránként volt frontátvonulás. Soha, egyszer sem hallottam emiatt fejfájásról, vagy más fizikai zavarokról. Ki találta ezt ki? Az orvosunknak az unokája azt mondta a múlt héten, hogy nem tudott figyelni az óra alatt a frontátvonulás miatt. Ki hülyítette itt meg az embereket?

Térdén kisimította, összehajtogatta a zsebkendőjét. Halkabban folytatta.

- A nyugatiak segítik egymást. Tudják, hogy a segítség, az egymás iránti szeretet, mindig megtérül valahol. Kisgyerek koromban, az iskolában azt tanították, hogy a magyar mindig összetartó volt, éppen ezért elpusztíthatatlan. A kommunizmus a magyar nemzetnek minden erényét lerombolta, és az embereket egymás ellen fordította. A besúgásra tanították az embereket, és ezt valamilyen formában meg is fizették. Évtizedek kellenek a magyarság megtisztulásához.

Lemondóan legyintett a kezével.

- Nézze meg, mi van most itt. Szégyen, ami történik. Ahelyett, hogy összefogna az egész nemzet, ahogy azt egy kulturált nemzet tenné, hogy kiségtse az országot onnan, ahova a vörösök juttatták, hát kérem, a hataloméért folyó harc megosztja, már megint feldarabolja az ország erejét. Majdnem ott tartunk, hogy a nép a kommunista rendszert akarja visszahozni. Meg fogja lepni, Kósa úr, amit most mondok: igenis jöjjön vissza a régi rendszer, a szocializmus. A magyar nép a szenvedésre született. Hát szenvedjen! Akik néhány évvel ezelőtt a szabadságot áhították, most fennen hirdetik, hogy jobb volt a múltban. Vesztes nép vagyunk, uram! Sose tudtuk felismerni a győzelem útját. Sose tudtunk győzni. Nálunk az utcákat Mártírok útjának, Aradi vértanúk útjának, Vérmezőnek, Hősök terének, Vérhalomnak nevezik. - Hatalmasat vágott öklével az asztalra. - Sehol egy Győzelem útja nincs, vagy csak olyan kicsi, hogy az embernek nagyítóval kell keresnie a térképen! Most itt lenne az alkalom, hogy valamennyire felzárkózhasson az ország a Nyugat mögé. Hát nem! Az utolsók vagyunk! Nem kell a magyarnak a fejlődés!

Még jobban felemelte a hangját.

- Egy újfajta proli-etikához kell igazodnia mindazoknak, akik érvényesülni akarnak a jövőben. Hát jöjjenek vissza az orrukban turkáló, összevissza hazudozó elvtársak. Ez kell ide! A proli stílus! Az ivászat, a lerészegedés, az ocsmány beszéd.

- Kósa ezredes nem értett egyet Hevesi néhány gondolatával. Intőleg emelte fel mutató ujját.

- Sok mindenben igaza van, de nem szabad általánosítani. Igaz, hogy sok szerencsétlen embernek a megélhetés reményében át kellett vennie a kommunistákra jellemző stílust. Ezek kevesen vannak. Sokkal többen azok, talán az egész ország, akik nem

hódoltak be a múlt rendszer urainak, akik vállalták a szegénységet, akik megmaradtak igaz, és becsületes magyarnak. Maga nem élt itt! Ezt nem tudhatja! Az viszont valóban igaz, hogy a múltban főleg a nagyhangú, gátlástalan embereket támogatta a part. Rájuk, mint szolgákra, mindig lehetett számítani. Hevesi legyintett.

- Buták, kimondhatatlanul buták az emberek. Pascal egyik gondolata valahogy így szól: „Ha elnézem a sötétben tévelygő ember vakságát, akinek sejtelve sincs arról, ki tette ide, mivé lesz halálával, és képtelen bármit is tudni, de mindenről elmondja véleményét, ilyenkor rémület vesz rajtam erőt". Ehhez csak az a hozzáfűzni valóm, hogy a volt szocialista országokra, mivel el voltak a népeik zárva a fejlődés lehetőségétől, tízszeresen, százszorosan érvényes ez a mondás. Tisztelet a kivételnek!

Teljesen berekedt. Krákogott, tisztogatta a torkát, aztán sokkal halkabban folytatta:

- Tudja-e ezredes úr, hogy a magyar népet a harmadik legintelligensebbnek tartja a nagyvilág? Tudja-e, hogy az amerikaiak és a franciák után mi vagyunk a harmadik legjobb matematikus nemzet? És akkor még nem beszéltem a zenekultúránkról, a művészeinkről. Bármennyire fáj, vagy furcsa kimondani, ezt a hírnevet nem a magyar nép, hanem Neumannok, Tellerek, Bartókok, Kodályok szerezték meg az országnak. Az a magyar nép, amelyet ezer éven át a bátorságáról, a kitartásáról ismert meg a világ, most pityereg, mert nehézséggel áll szemben.

Kósa némán bámult ki az ablakon. Csak nagy sokára fordult Hevesi felé.

- Én kérdeztem meg a véleményét, és ön elmondta. Olyan dolgokról szólt, amiken mi itthon élők nemigen

gondolkodunk el. Érdekes a véleménye akkor is, ha néhány kitétele fájdalmat okoz. Mi nem így látjuk magunkat.

Hevesi közbevágott:

- Egy francia filozófus azt mondta, hogy az aranyhal nem tudja, mi történik az akváriumban. Azt csak az akváriumot körülálló látják. Sajnos a magyar aranyhal nem fogadja el a körülálló józan véleményét.

Kósa a helyére igazított néhány széket.

- Lehet, hogy igaza van – mondta. - A legfontosabb az, hogy ma ilyen nyersen elmondhatta a véleményét egy rendőrezredesnek. Remélem, hogy leszünk olyan okosok a jövőben, hogy ezt a szabadságunkat meg fogjuk tudni őrizni.

Sétált néhány lépést, aztán megkérdezte:

- A kihallgatással kapcsolatban egy utolsó kérdést szeretnék még feltenni. Tartja a kapcsolatot a bátyjával?

Hevesi fölállt. Kocka fejét a falóra felé fordította. Rosszallóan csóválta a fejét.

- Jól elment az idő. Most már igazán szeretnék hazamenni.

- Igen. Mindjárt megyünk. Tehát, tartja a kapcsolatot vele?

- Nem tartom. És még azt is elmondom, hogy miért nem. Két évvel ez előttig kitűnően leplezte irántam érzett gyűlöletét, vagy ha tetszik, antipátiáját. Amikor megtudta, hogy végleg hazatelepszem, minden törekvése arra irányult, hogy kilökjön a családból.

- Miért?

- Azért, mert az elmúlt évtizedek alatt elhitette a családdal, hogy egy szó sem igaz a találmányomból, a nagy gazdagságból. Állította, hogy hazugság az egész. Két évvel ezelőtt az történt - akkor még néha-néha összejártunk -, hogy az egyik unokájának elfelejtettem

ajándékot vinni. A bátyám rám üvöltött, hogy nincsen jogom büntetni az unokáit azzal, hogy nem hozok ajándékot! Az egész család felbőszült az eseten, sértegetni kezdtek: ez az a nagy gazdagság, ez az a sok pénz, amiről a lányom annyit regél? Nem maradt más hátra, mint felkelnem a székről, és szó nélkül elmenni. Az idézetben róluk is beszélt Pascal. Primitív emberek. Nem szeretek róluk beszélni.

- És mindez az elfelejtett ajándék miatt? - csodálkozott az ezredes.

- Igen.

- Szinte hihetetlen.

- Hihetetlen, mert nem ismeri a bátyámat. Az élete árán is képes lenne megvédeni az *imag-ét*. Minden áron meg akar maradni a világ legszebb, legerősebb, legokosabb teremtményének. Mindig félt attól, hogy egyszer hazajövök, és fontosabb tagja leszek a családnak, mint ő.

- Lenne szíves megadni a címét?

Hevesi lediktálta a címet. Kósa behívta a titkárnőjét.

- Szóljon le a portára, hogy valaki kísérelje haza Hevesi urat.

- Kezét nyújtotta Hevesi felé.

- Még egyszer köszönöm a megértését, és ne haragudjon, hogy ilyen sokáig lefoglaltam az idejét. Kérem, ismeretlenül is adja át kézcsókomat a kedves feleségének. A viszontlátásra.

Hevesi nem mozdult. Lehajtott fejjel állt az ajtóban, töprengeni látszott. Kósára emelte tekintetét, halkán megkérdezte:

-A... Gellérthegynek a déli oldalán történt a...?

Nem fejezte be a mondatot. Talán nem tudta, milyen kifejezést használjon. Gyilkosság? Baleset? Dráma?

Kósa sokáig nem válaszolt. Mozdulatlanul állt, nézte Hevesi arcát, és elgondolkozva forgatta a félig

elszopogatott cukrot a szájában. Furcsának tűnt a hangja, amikor megkérdezte:

- A rádióközleményben nem mondták be, hogy hol történt?

- Nem tudom. Nem hallottam a közleményt.

- A déli oldalon történt. Honnan tudja, hogy ott történt a gyilkosság?

Hevesi nagyot krákogott, mielőtt válaszolt volna.

- Nem tudtam. Csak kiszaladt a számon. Mondhattam volna északi oldalt is.

- De délit mondott - válaszolta Kósa, még mindig Hevesi arcát fürkésze. - Nézze, Hevesi úr. Mély meggyőződése, hogy ön sokat tud erről a drámáról, de valami miatt nem beszél. Biztos vagyok benne, ha a helyemben lenne, rövid idő alatt rátenné a kezét a tettesre. Mondja, mitől fél? Kitől fél? Miért nem beszél?

- Semmiféle tettest nem ismerek, és nem félek senkitől - válaszolta konokul Hevesi. - Nincs más mondanivalóm. A kezét nyújtotta.

- A viszontlátásra, ezredes úr.

Kósa egy pillanatig a kezében tartotta a feléje nyújtott kezét.

- Hevesi úr! A lánya tegnap éjjel tizenegy órakor felment a Gellért-hegyre. A déli oldalra, ahogy ön véletlenül kitalálta. Kérem, segítsen, Hevesi úr! Miért ment oda a lánya bedagadt, fájós lábbal? Ki hívta oda? Segítsen! Önnek tudnia kell, ki hívhatta őt oda!

- Nem tudom - kiáltotta Hevesi. - Hagyjon most már békében a kérdéseivel! -Neki dőlt a falnak, közben egyre csak hajtogatta: nem tudom, nem tudom, nem tudom ... segítenék, ha tudnék... Nem tudom, miért ment oda!

Az ezredes szárazon megjegyezte:

- Ha azt akarja, hogy megfogjuk a tettest, még egyszer megkérem, segítsen bennünket. Viszontlátásra, Hevesi úr.

Hevesi kivárt, mondani akart valamit, aztán beharapta a szája szélét, és elsietett a lépcsőház irányába.

Késő este volt, amikor Csehi alhadnagy lépett be az irodába. Röviden jelentett: Gere László egyetlen pornóstúdió címét sem adta meg. Azt mondta, rengeteg problémája van néhány szakmabelivel, és nem akar még jobban összehalászni velük. Magának főnök, azt üzeni, hogy utánanézz a kislánynak. De senkit se akar látni, csak magát. Amint megtud valamit, jelentkezni fog.

- Kaptál fényképet a szülőktől?

- Igen.

- Remélem, nem adtad oda...

- Meg se mutattam! Csak annyit mondtam, hogy egy tizenöt éves kislányról van szó. Azt mondta, utánanézz.

- Megvan Gere telefonszáma?

- Igen. Nem pék mellett lakik, hanem az ABC mellett.

- Te mindig jó megfigyelő voltál. Hazamehetsz.

Letette a kagylót, gondolkodott egy ideig, aztán felhívta az erkölcsrendészetet. Molnár Árpád őrnagyot kérte.

- Szevasz, ezredes úr - jelentkezett Molnár, Kósa régi kollégája. - Miben lehetek a szolgálatodra?

- Szevasz, Árpi. Hogy vagy? Régen beszéltünk egymással.

- Pontosan múlt év decemberében hívtál föl utoljára. Méghozzá 11-én.

- Honnan tudod ilyen pontosan?

- Akkor van a névnapom. Emlékszel rá? És Eke Margit után is érdeklődtél. Csak nem ő érdekel megint?

Kósa elmosolyodott.

- De igen. Eltaláltad. Akkor csak érdeklődtem utána...

- Mint évek óta mindig!

Kósát kissé zavarta, hogy évek múltán sem felejtik el a kollégák, hogy valamikor a hetvenes évek elején, szerelmes volt egy prostituáltba.

- Na! Egyszer-kétszer évente. Most sürgősen kellene találkoznom vele. Tudnál segíteni? Megmondanád a címét?

- Pillanat türelmet kérek, Sanyikám - mondta Molnár, és letette a kagylót az asztalra. Hallani lehetett, ahogy felkel székéről, és léptei eltávolodnak. Kósa, Eke Margitra gondolt, a magyar Brigitte Bardot-ra. Rá hasonlított. Az éjszakai életben Margó néven ismerték. Kiskunhalasról jött föl Pestre. A Keleti pályaudvar környékén kezdett dolgozni. Akkor még üzemelt a Nefelejcs utca, és Thököly út sarkán a Fehér Ökör vendéglő. Onnan vitte el esténként a vonatjukra váró pénzesebb vidéki vendégeket. Nem volt nehéz dolga. Gyönyörű lány volt. Később néhány "csikágói" strici megívott érte. A győztes - Monsieur Jacques néven tisztelték az alvilágban - később áthelyezte Margót a Hilton Szállóba. Az akkori „felső tízezer” urai, mind ismerték Margót. Az egyik központi bizottsági tag olyan szerelmes volt bele, hogy kétszer is végezni akart az életével miatta.

Kósa tagadta kollégái előtt, hogy viszonya van Margóval. Kisebb szállodákban, az irodájában találkoztak. Már tíz éve, hogy nem látták egymást. Amióta áthelyezték a gyilkossági csoporthoz. Tudta, hogy Margó sem felejtette el. Néhány hónapja érdeklődött utána kollégáinál. Tíz év! Milyen gyorsan elmúltak az évek. Margó már negyvenéves lenne?

- Itt vagy, Sanyikám? - kérdezte Molnár. - Mondom a címét, és a telefonszámát. Írod? Királyhágó utca 5/d, harmadik emelet. - Amíg írta a címet, furcsa, kellemes

érzés lepte meg arra a gondolatra, hogy viszont fogja látni hajdani szerelmét, a szép kiskunhalasi lányt.

Valahol nagyon messze hajnali két órát ütött az egyik kispesti templom toronyórája. Kósa belefúrta fejét a párnájába, és azonnal elaludt.

Ugyanabban a pózban ébredt fel, ahogyan hajnalban elnyomta az álom. Hosszú ideig bámulta a fal egyik pontját. Lassan a nyitott ablak felé csúszott a tekintete. A kék égen két bárányszerű pillantott meg, amint lassan úsztak a szomszéd, muskátlikkal díszített erkélye felé.

Nem lehetett késő, mert még nem hallotta csengeni az ébresztőórát. Irtózott a gondolattól, hogy farkasszem nézzen a vekkerrel. Megnyugtatta magát: van ideje, aludhat még legalább egy fél, vagy háromnegyed órát. Lehunyta a szemét. Ságiné jutott az eszébe. Egyszerre kiment az álom a szeméből. Aztán a forradásos arcú ismeretlen képzelte maga elé, aki most a Móricz Zsigmond körtér környékét figyeli. Másra gondolt. Miért költöztek ki Ságiék a palotából. Ha mindenki elköltözne onnan, ahol nem érzi magát biztonságban, akkor vég nélküli, összevissza menetelés lenne az egész országban. Nem lehet igaz az érv, hogy Ságiné annyira félt volna a kalapos férfitől, aki megijesztette a pisztolynak hitt tárggyal. A férfi időnkénti megjelenése miatt senki se hagyott ott egy olyan palotát, ahol többtagú személyzet vigyáz a lakók nyugalma. Itt valami nem stimmel! Csakhogy Ságiné már nem tudja elmondani a költözködés igazi okát.

Hevesi István. Az volt az érzése, hogy tudatosan, nagyon okosan, szinte egy előre átgondolt terv szerint félre akarja vezetni. Mi célból? Miért nem akarja, hogy mihamarabb megtalálják lánya gyilkosát. Kit véd? Kinek ad egérutat?

A bejárónő kihallgatásától sokat várt. Ő töltötte el a legtöbb időt Caroline társaságában. Ő nagyot lendíthet a nyomozás lassú menetén. Sági Kornélról nem volt semmilyen elképzelése. Elhamarkodottnak tartotta tegnapi gyanakvását. A ház lakói bizonyítják, hogy Caroline soha sehova nem ment el, senki nem látogatta meg. Hűséges életet élt idős férje mellett. Ságinak minden oka megvolt rá, hogy halálosan szerelmes legyen gyönyörű feleségébe. Képtelenség arra gondolni, hogy meggyilkolta hitvesét. Biztos volt benne, hogy a rejtélyről, Sági fogja lerántani a leplet. Tévedett. A nap szenzációját egy névtelen telefonáló tartogatta számára.

Kilenc óra múlt néhány perccel, amikor beért a BRFK épületébe. Az irodájának ajtaja előtt a műszaki csoport egyik embere várta. Ő volt a felelős az előzőesti tv-közlemény nyomán beérkezett telefonok azonosításáért. Gépelt listát, és egy magnószalagot tartott a kezében.

- Jó reggelt, ezredes úr - húzta ki magát a fiatal férfi, s a listát Kósa felé nyújtotta. - Ezt a négy hívást vettünk föl reggel 7 óra óta, a tv-közleménnyel kapcsolatban. Ezt a négy számot azonosítani, és lokalizálni tudtuk. Felhoztam a magnószalagot is.

- Honnan jöttek a hívások? - kérdezte Kósa, míg a kulcsa után keresgélt, és felületesen átfutotta a beírt telefonszámokat.

- Hát éppen ezért jöttem föl, hogy elmondjak valamit. Már elkészítettük a föltérképezést. Akik telefonáltak, mind Budán, a legdrágább, legelegánsabb negyedekben laknak.

Kósa maga elé engedte a műszaki tisztet, hellyel kínálta a tárgyalóasztal végében. Amíg az ablakokat nyitogatta, a férfi letette a szalagot, és a gépelt papírt az asztalra, majd a falon lógó Budapest-térkép elé lépett.

- Nézze, ezredes úr - mondta, és tenyerével végigsimított a főváros nyugati oldalán. - Érdekes dologra jöttünk rá. A hívások a Gellérthegyről, Orbánhegyről, és a Rózsa-dombról jöttek. Egy személy pedig a Dajka Gábor utcából telefonált. Nem gondolja ezredes úr, hogy ez a körözött alak, egy jól szervezett betörőbandának a megfigyelője. Ott, ahol megjelenik, ahol felfigyelnek rá, ott mindenhol gazdag emberek laknak Leellenőriztük őket. Mind üzletember.

Kósa kézbe vette a gépelt papírt, amire be voltak írva a pontos címek. Az íróasztaláról négy piros fémzászlócskát vett el, és besúrta őket a megjelölt utcákba. Figyelmesen vizsgálta a térképet, közben cukorka után keresgélt a zsebében.

Hozzá volt szokva, hogy mindenkinek van véleménye egy adott nyomozási anyaggal kapcsolatban. Ezeket a véleményeket meg kellett hallgatnia, elvégre kollégákról van szó. A fiatalember nem gondolkodott rosszul. Tegnap még ő is azt hitte, hogy betörőről van szó. Akkor még ő sem tudta, hogy a forradásos arcú férfi, Ságiék után keres. De miért tartja megfigyelés alatt ezeket, a luxusvillákat?

- Mit tudtok a hívó felekről?

- Nem sokat. Mind magyar állampolgár, és mindegyiknek bejegyzett cége van vagy a villájában, vagy pedig cégigazgatója egy kft-nek.

- Köszönöm - mondta Kósa. - Amint újabb híred van, jelentkezzél.

Amikor a műszaki csoport vezetője elment, azzal az ürüggyel, hogy Hevesiné állapota iránt érdeklődik, felhívta a Hevesi-villát. Rövidesen megtudta, hogy Sági Kornél gépe 16 óra 50 perckor érkezik Budapestre. Kósa felajánlotta, hogy kiküld valakit, ne a villa kertésze menjen ki érte.

Kósa valójában nem udvariasságból ajánlotta föl a szolgálatot. Mihamarabb ki akarta hallgatni az áldozat férjét.

Az egyik fiókból elővett egy zsebmagnót, betette a kapott kazettát, majd a titkárnői irodában fénymásolatot készített a kapott listáról. Egy Budapest-térképpel átment az informatikai irodába. Beindította az egyik komputert. Fülhallgatót vett elő és bekapcsolta a magnóba. Készen állt, hogy lehallgassa az első telefonálót. Mielőtt beindította volna a készüléket, lehívta a komputerből a megfelelő, egyes számmal ellátott címet; Gádoros Béla, elnökgazgató. II. ker. Éghajlat utca 10. Rózsadomb. Bekapcsolta a készüléket. Először zúgást hallott, aztán kétszer kicsengett a készülék. Az ügyeletes műszakis jelentkezett.

- Jó napot kívánok. Budapesti Rendőr-főkapitányság. Tessék parancsolni.

Kránakogás hallatszott, aztán egy női hang megkérdezte:

- Rendőrség?

- Igen. Budapesti Rendőr-főkapitányság. Kivel beszélek?

- Gádorosné vagyok - mondta egy határozott női hang -, az Éghajlat utca 10. szám alatt lakunk. Kérem szépen a tévéközleménnyel kapcsolatban telefonálok. Azt a magas, forradásos arcú férfit, én többször láttam itt a házunk előtt, közvetlen a szemben lévő villa mellett. Mindig ugyanaz a ronda kalap volt a fején. Az uram távcsővel nézte a függöny mögül, és ő mondta, hogy jókora forradás van az arcán. Mindig ugyanazon a helyen állt és bámészkodott. Magának kell ezt elmondani?

- Igen, asszonyom. Mikor tetszett látni az illetőt legelőször?

- Körülbelül egy évvel ezelőtt, vagy talán másfél éve. Valahogy így. Hát, amikor a szemközti villát kezdték vakolni, és még mondtam is a szomszédasszonynak...

- Hányszor tetszett látni az illetőt?

- Talán kétszer vagy háromszor.

- Mikor tetszett látni őt utoljára?

- Hát, már elég régen. Úgy három hónapja. Legutoljára.

- Tetszett beszélni az illetővel?

- Dehogyan beszéltem...

- Feljelentést tetszett tenni?

- Hol?

- A rendőrségen.

- Nem. Azt mondta a férjem, hagyjuk a csudába, vasráccsal vannak védve az ablakok.

Érdektelen női csacsogás után megszakadt a felvétel.

Kósa kipipálta a következő címet.

Bodó Dezső. II. ker. Karika utca 3. Gellérthegy.

Ez is női hang volt. Idős asszony lehetett. Egy évvel ezelőtt figyelt föl a forradásos arcúra. Kétszer, talán háromszor látta őt. Egyszer odament hozzá, és figyelmeztette, hogy ha nem megy el, kihívja a rendőrséget. A botjával még meg is fenyegette. A férfi csak nézett, de nem válaszolt. Ott maradt még a ház előtt egy ideig, aztán elment. Azóta nem látták.

Harmadik cím: Kiss István, nyugalmazott ezredes. Dajka Gábor utca 39/c.

- Rendőrség? - kérdezte egy érdes női hang. - Hát, kérem, végre, hogy az ember biztonságával is foglalkoznak. A múltban ilyen nem volt, ezt alá szeretném húzni. Megmondhatja a ...

- Szintén tetszett látni a forradás...

Az asszony közbevágot.

- ...följebbvalójának. Az ember állandóan csak remeg, még az utcára sem merünk kimenni.

- Tisztelt asszonyom! Szintén tetszett látni a...

- Ennyi betörés, rablás még sose volt ebben az országban! Szégyellhetik magukat!

- Elnézést kérek...

- Kérhet is! A minap is betörték az egyik szomszédos villába!

- A forradásos arcút...

- Az a forradásos arcú is itt figyelget, és várja az alkalmas pillanatot, hogy betörjön a házamba. Ezért dolgozott az ember egy életen át...

- Mikor tetszett látni az illetőt legelőször?

- Hogy mit mond? Mikor? Az uram temetése után. Mindjárt tudtam, mire megy ki a játék. Egy védtelen nő", ugye! Itt a múltkor még is erőszakoltak egy nőt az egyik kapu alatt. Hát ebből igazán nem kérek!

- Hányszor tetszett látni az illetőt?

- Hát, képzelje el, nem húztam strigulákat a falra. Nem tudom. Talán kétszer vagy háromszor. Egyszer itt állt a kapu előtt. Egészen közel az ablakhoz. Innen tudom, hogy forradás van az arcán.

- Mikor tetszett látni őt utoljára?

- A tavasszal. Nem tudom pontosan, mikor.

- Tetszett beszélni az illetővel?

- Hogy úgy mondjam, nem ilyen férfi az esetem. Még így hetvenévesen sem. Nem ilyenekkel kaszinózom.

A negyedik cím az Orbán-hegyről jött. A beszélgetés tartalma hasonlított az előző háromhoz, semmi érdekeset nem tartalmazott. Éppen kikapcsolta a készüléket, amikor megérkezett Lajta, és Karsai. A főnyomozó a tarkójára csúsztotta a fülhallgatót, és visszament az irodájába. Röviden ismertette a reggel óta történeteket. Megmutatta a térképen a piros fémzászlócskával bejelölt négy budai utcát, aztán átadta nekik a lista másolatát.

- Menjetek ki ezekre a címekre, hallgassátok ki a telefonáló személyeket. Keressétek az összefüggést Ságiné, és a telefonáló asszonyok között. Ismerték-e Ságinét, vagy a férjét? Tartózkodtak-e hosszabb vagy rövidebb ideig Franciaországban, illetve külföldön? Milyen üzleti tevékenységet folytat a férjük cége? Ők maguk, mire gondolnak: miért figyeli őket a férfi? Ha van valami érdekes dolog, azonnal telefonáljatok. Na, induljatok!

A két nyomozó sarkon fordult, és elsietett. Kósa még utánuk kiabált:

- Ne felejtsetek el, hogy Sági gépe 16 óra 50-kor érkezik az egyes reptérre! Menjetek ki érte!

Kósa nap, mint nap, sokszor reggeltől reggelig az emberek aljasságának, szennyének felkutatásával volt elfoglalva. Ez töltötte ki egész életét. Évtizedek óta bűnös életek után kutatott, a sötét fertőben tapogatva kereste a gyilkosokat addig, amíg meg nem találta őket. Mindaz, amit élete során látott, átélt, hatással volt rá. Ennek ellenére, a nyomozások útvesztőibe belefásult ezredes lelkiülete kifinomult, és hiperérzékennyé vált. Számtalan esetben előre megérezte az események logikus történéseit.

Ez az előre megérezés lépett működésbe ezen a napon is, amikor megszólalt a telefon csengője. Furcsa érzés lepte meg. Valami izgalomféle futott át rajta, amit egy sportoló versenyláznak nevezne. Senki se tudta, hogy bent van az irodájában. Szombaton, vagy vasárnap, csak a legritkább esetben szokott kicsengen a készülék.

Egy ideig kivárt, aztán felvette a kagylót.

- Kósa ezredes.

Néma maradt a készülék. Még kétszer belehallózott a kagylóba, de senki se válaszolt. Ekkor meghallotta, inkább megérezte, hogy valaki tartja a kagylót a kezében.

Szuszogást hallott. Megint hallózott, de nem szólalt meg a telefonáló. Nyilvános fülkéből tárcsázhattak, mert hallani lehetett az utca zaját. Kósa lenyomta készülékén a hangfelvevő gombot.

A titokzatos telefonáló nem szólalt meg. Tisztán hallatszott egy távolabbi férfihang, amint beszélgetett valakivel. Nem lehetett érteni, mit mondanak egymásnak, de a beszélgetést hallani lehetett. Ekkor egy férfi elkiáltotta magát:

- Fordulj meg!

Megint valamilyen közeli zaj hallatszott, aztán csend lett. Mindez néhány másodperc leforgása alatt történt.

Kósa megértette, hogy az esti tv-közleményre van egy furcsa kliense.

- Halló! Tessék beszélni - mondta barátságos hangon. - Itt Kósa ezredes.

- Halló - szólalt meg most egy bizonytalan férfihang.

- Tessék beszélni - bátorította Kósa. - Miért hívott?

- Halló - szólalt meg újra a hang. - Tetszik hallani?

- Igen, hallom. Tessék beszélni, kérem.

- Ne tessék haragudni a zavarásért, az esti tv-bemondással kapcsolatban szeretnék mondani valamit.

Halkan, félénken bukdácsolnak a szavak. A telefonáló elhúzta őket, mint aki beszéd közben gondolkodik azon, hogy mi lesz a következő szó, amit ki fog mondani. Az illetőnek sok foga hiányozhatott, mert erősen selypítve, sziszegve beszélt.

- Tessék, uram. Hallgatom. Hallotta a közleményt?

- Igen, hallottam.

- Ismeri a forradásos arcú férfit?

- Ön foglalkozik ezzel az ügygel? Ön Kósa ezredes, akiről az újságok folyton írnak?

- Igen, én vagyok. Mondja el, mit tud az illetőről.

A férfi nem válaszolt. Most mintha teherautó robogott volna el a közelben. Erős motorzaj, majd emberek kiabálása hallatszott. Kósa attól tartott, lejár a fülkében a beszélgetési idő, és többet nem hívja föl a férfi. A zajok után ítélve, a fülke ajtaját nem lehetett becsukni, mert hallani lehetett, még a járókelők lépteit is.

- Halló! - szólt Kósa kétségbeesetten. - Halló! Beszéljen, kérem.

- Tetszik tudni, csak azt szeretném mondani, hogy ne tessék keresni azt a férfit, akinek az a forradás van az arcán... mert sose fogják megtalálni... Nem ő ölte meg azt az asszonyt, és nem...

- Nem hallom jól, hogy mit mond - kiáltotta Kósa, hogy időt nyerjen. Tovább akarta beszéltetni az ismeretlen telefonálót, de csak éles, szaggatott sípolás hallatszott a készülékből. Lejárt az idő, vagy a férfi megszakította a beszélgetést. Kósa akkorát ütött mérgében az asztalra, hogy az előző este otthagyt söröspoharak két centit ugrottak a levegőben. Itt volt a nagy lehetőség, és nem tudta kihasználni. Az istenit neki!

Várt, hogy talán újra fogja hívni a férfi, de nem csengett ki a készülék. Felhívta az ügyeletes telefonközpontost, aki az iménti beszélgetést bekapcsolta.

- Azt mondta a hívó fél - magyarázta az ügyeletes nő -, hogy azzal a nyomozóval akar beszélni, aki a gellérthegyi gyilkossággal foglalkozik. Megmondtam neki, hogy Kósa ezredesnek hívják. Valamit rosszul csináltam, ezredes úr? - kérdezte ijedten a lány.

- Nincs semmi baj - válaszolta Kósa. - De ha még egyszer hívna ez a férfi, gondolom, megismeri a hangját, mondja azt, hogy várjon, foglalt a vonalam, és abban a pillanatban értesítse a műszakikat, hogy álljanak rá a vonalra, lokalizálják a telefonfülkét.

- Ezt a hívást nem lehetett lokalizálni?

- Persze hogy nem! Nem a 07-est, hanem a központot hívta. Tegye legközelebb azt, amit mondtam.

Csehi lépett be az irodába. Kósa a nyomozó láttán káromkodni szeretett volna. Még mindig nem volt ideje a miniszterhelyettes lányával foglalkozni. Beírta füzetébe a vasárnapi napra. Margótól fog segítséget kérni. Mielőtt Csehi kinyithatta volna a száját, Kósa ráparancsolt:

- Egy szót se szólj! Egy férfi éppen most telefonált a tv-közleménnyel kapcsolatban. Gyere, hallgasd meg!

Csehi leült az asztal előtti székre. Kósa visszatekerte a szalagot, kihangosította a hangszórót. Rákönyökölt az asztalra, végighallgatták a telefonbeszélgetést. Kósa újra visszacsavarta a szalagot, megint beindította a készüléket. Amikor a végére értek, egy ideig csendben pislogtak egymásra. Gondolkodtak. Még nem tudták, hogyan, de tisztában voltak vele: ez az ő emberük! Ezt az embert meg kell találni!

Kósa elmondta első benyomását.

- Nem lehet tudni, hogy a forradásos arcú telefonált-e, de ez a pasas hasonló korú lehet vele. Megállapítható, hogy nem külvárosi vagánnyal van dolgunk. Szépen beszél. A „ne tessék haragudni a zavarásért”, „ön foglalkozik vele”, vagy „tetszik tudni” kifejezések ezt bizonyítják.

Kicsengett a telefon. A portáról jelentették, hogy a házvezetőnő Huták Emi megérkezett.

- Kísérjék föl - szólt a rövid utasítás. - Várjon a folyosón. Még egyszer meghallgatták a felvételt. Kósa megjegyezte:

- Olyan fülkéből telefonált, aminek nem lehet becsukni az ajtaját. Ezért lehet a zajokat ilyen jól hallani. Egyetértesz velem?

- Igen - mondta a szőke nyomozó hátradőlve a székekben. - Hacsak nem egy irodából vagy lakásból, aminek nyitva volt az ablaka.

Kósának nem volt kedve viccelődni. Fanyarul tette hozzá:

- Remélem, nem kell le ellenőriznünk minden nyitott ablakú lakást!

- Olyan nagyon sok nem lehet - humorizált tovább Csehi. - Még csak 30 fok van árnyékban. - Komolyra fordította a szót. - Szeretném még egyszer meghallgatni a felvételt. Van itt egy csomó zaj, amit meg kell tudnunk határozni. Mintha egyszer távolról hangosbemondót lehetne hallani. Nem vette észre? Mintha pályaudvari hangszóróból jönne a hang.

- Te is hallottad? Én nem pályaudvarra, inkább strandra gondoltam. Nem azzal a jellegzetes hanglejtéssel beszél a nő, ahogy a pályaudvarokon szokták bemondani a hírszolgálatot.

Meghallgatták még egyszer a felvételt. Többször visszacsavarták ahhoz a részhez, ahol egy egészen kis szakaszon a női hangot lehetett hallani. Egyetértettek abban, hogy nem vonat érkezését, vagy indulását mondták be.

Gondolkodtak. Szombat reggel 9 óra 30 perc körül, kánikulában, hol mondhat be Budapesten közleményt női hang?

Strandon! De melyik strandon? A Palatínuson? A Gellért fürdőben? A Rudasban? A Széchenyiben? A Dagályban? Vagy valamelyik külvárosi strandon? Legalább 25 strand van Budapesten! Hol? Hol keressék a fogatlan férfit, aki a forradásos arcút ártatlannak mondja? Mindenáron meg kell őt fogni. S ha megfogták, megtalálják a másikat is.

Akár bűnös a forradásos arcú, akár nem, el kell kapni. Hacsak nem egy, és ugyanazt a személyt keresik. Lehet, hogy mégiscsak a forradásos arcú telefonált? Mit is mondott tegnap Guba Péter szőke beosztottja? „Nem a bunkók közül való, akik úgy beszélnek az emberrel, mintha a kapcájuk lenne az ember. Ez egy finom, beszédű volt...”

Kósa hátradőlt a karosszékében, szemét nem vette le a készülékről.

- Figyelj rám, Csehi. Szerintem ez a férfi az egyik budapesti strand közeléből telefonált. Lehet, hogy ott lakik a közelben.

- Vagy strandolni ment - ellenkezett megint Csehi. - És mi van, ha nem Budapestről beszélt? Nem kellene leadni a szalagot a műszakiaknak? Hogy azonosítsák a zajokat?

- Nem! Azonnal kell cselekednünk. Megérzésem szerint Budapestről hívott az illető. Maradjunk meg ennél a feltételezésnél. Körbe kell járni az összes fővárosi strandot, és kiválasztani azokat, ahol a közelben telefonfülke van. Ezek közül ki kell választani azokat, amelyeknek nem lehet becsukni az ajtaját. Ha megtaláltuk, helyben vagyunk. Meg kell látogatni a környék összes kocsmáját, és érdeklődni kell egy fogatlan, selypítve beszélő, félénk, de jó modorú férfi után. Riadóztasd a csoportot. Félóra múlva eligazítás az irodámban!

Félóra múlva, amikor a ferencesek templomának órája elütötte a tizenegyet, az ezredes munkaszobája egy vasútállomás zsúfolt várótermére hasonlított. Kósa alig tudott odajutni az íróasztalához. Amikor végignézett a társaságon, egyszerre csend lett.

- Figyelem - mondta, és visszacsavarta a készülékben a hangszalagot. - Egy ismeretlen férfi azzal hívott föl, hogy

ismeri a forradásos képű férfit. Sajnos, a beszélgetés megszakadt. Minden valószínűség szerint városi fülkéből telefonalt az illető. Ezt az embert nagyon gyorsan meg kell találnunk. Csendet kérek! Hallgassátok meg a felvételt.

Kósa lenyomta a gombot, a szalag elindult. A nyomozók összepréselődtek a hosszú tárgyalóasztal körül. A tekintetek a készülékre szegeződtek. Csendben hallgatták a kihangosított felvételt. Amikor vége volt, újra meghallgatták a beszélgetést.

- Van valakinek mondani, vagy kérdeznivalója? - kérdezte Kósa, amikor elhallgatott a készülék. Valaki a hátsó sarokban fölkiáltott.

- Ez a csávó pöszén beszél, főnök! Több füle van, mint foga.

Harsány nevetés kísérte bemondást. Amikor elcsendesedtek, Kósa megjegyezte:

- Örülök, hogy észrevetted a kiejtésén, hogy nem lehet sok foga. Fogatlan férfit kell keresnünk. Más észrevétel?

Az egyik apró termetű alhadnagy, Papp Egon feltette a kezét.

- Ne haragudjon, főnök, de szeretném még egyszer meghallgatni a felvételt. Ott, ahol szólni fogok, állítsa le a masinát.

- Te is hülyéskedsz? - kérdezte Kósa mosolyogva.

- Dehogyan hülyéskedek, főnök.

Valaki közbeszólt hátulról.

- Ő nagyon komoly fiú. Papp volt az apja, és templomban volt kirajzolva a gyerekszobája.

Újabb nevetés. Ez mindig így volt, amikor ennyin összejöttek a szűkre méretezett irodában. Amikor elcsendesedtek, beindította a felvevőt. Ahol a párbeszéd kissé élénk lett, Papp Egon leállította a készüléket.

- Ezt a részt legyen szíves még egyszer lejátszani - kérte Kósától.

A készülék beindult. Felhangzott a párbeszéd:

- Tessék, uram. Hallgatom. Hallotta a közleményt?

- Igen, hallottam.

- Talán ismeri a forradásos arcú férfit?

- Ön foglalkozik véle? Ön Kósa ezredes?

- Igen, én vagyok. Mondja el, mit tud az illetőről?

- Stop! - kiáltotta Papp alhadnagy.

Kósa leállította a készüléket. Papp odafurakodott a készülék mellé, rákönyökölt az asztalra, így hallgatta meg még egyszer a felvételt. Amikor vége volt, felemelkedett, és diadalmasan körbejárta tekintetét kollégáin, és sejtelmes suttogással mondta Kósának.

- Itt van egy zaj, ami flipperből származik, főnök. Flipperből! Ez egy flippernek a hangja!

- Biztos vagy benne? - kérdezte Kósa.

- Egymillióba lefogadom egy inggomb ellenében! Ez egy Hamilton márkájú angol villanybiliárdnak a hangja.

- Honnan tudod? - kérdezte kételkedve Kósa.

- Pogány koromban éppen eleget vesztettem rajta ahhoz, hogy felismerjem a muzsikáját. Azért szakad itt meg a beszélgetés, illetve azért nem beszél az illető, mert valaki éppen nyert rajta, amikor a párbeszéd folyt, és azt a zajt halljuk, amikor kattog, és kicseng a készülék. Főnök! Ez egy rohadt villanybiliárd! A fogatlan azért állt meg a beszéddel, mert biztos nézte, hogy mennyit fog lepörgetni a készülék. Hogy mennyit nyernek!

Kósa hangosan gondolkodott.

- Ha ez igaz, akkor ez az ember nem fülkéből, hanem kocsmából telefonált. A járókelők lépteit, beszédét, a hangszóróból a női hangot azért halljuk, mert a telefon a kocsmá nyitott ajtaja közelében van.

A nyomozók bólogattak. Kósa megint visszacsavarta a felvevőt. Mivel néhány zaj már megkapta a szerepét, most már sokkal jobban tudták azonosítani a mellékzajokat. Igen. Mintha valóban kocsmából telefonált volna a férfi.

- Figyeljetez rám. Olyan strandot kell keresni, aminek a közelében kocsmá, a kocsmában flipper, és a telefonkészülék az ajtó mellett van. Ez már annyira le van egyszerűsítve, hogy ha felhívjátok a tudakozóirodát...

Néhányan kórusban mondták tovább Kósa jól ismert mondását:

- ... akkor azonnal megmondják a gyilkos nevét és pontos lakcímét.

- Na, indulás, fiúk. Verődjetez párokba, és jó munkát.

Már senki se hallotta, mit mond a főnök. A nyomozók futólépésben iramodtak a lépcsőház felé.

Alig ürült ki az iroda, az ügyeletes rendőr jelent meg a nyitva maradt ajtóban. Jelentés közben, feszesen kinyújtott kezét tányérsapkájához illesztve tartotta:

- Ezredes úr, jelentem, Huták Emi beidézett személyt tíz óraker felvezettem. Itt várákozik a folyosón. Bejöhetez?

Kósa megadta az engedélyt.

- Vezesse be!

Főlállt a helyéről, az ajtóhoz ment a bejelentett hölgy fogadására. Madárszemű nő lépett a helyiségbe. Sötétkék kosztümöt, melltartóig kigombolt fehér selyemblúzt viselt. A kosztüm kabátját a kezében lóbálta.

Amiker leült az egyik székre, megjegyzezte:

- Kurva meleg van. Ma se kell tartani hófúvástól.

Kósa nem fúzött egyetlen szót sem a megjegyzéshez. Alaposan megnézte a nőt. Vörös haját fonott kalács módjára hátul kontyba csavarta. Lábán fekete lakkcipő, kezében fekete retikült tartott. Erős dohányszagot hozott

magával, így az ezredes cigarettásdobozt, és hamutartót tölt eléje. Kinyitotta füzetét, beírta a dátumot. Egy ideig szóltanul nézte az asszony arcát, s csak később, a szokásos adatfelvétel után tért a tárgyra. Halkan mondta el a megszokott szöveget.

- Sági Kornélné gyilkossága ügyében tanúként hallgatom ki. Kötelessége mindent a legkisebb részletekig elmondani az ügyvel kapcsolatban, hogy a rendőrséget elősegítse a munkájában. Jegyzőkönyvet nem íratok, tekintse egyelőre a kihallgatást egyszerű beszélgetésnek. Tessék : mióta ismeri Sági Kornélnét?

Az asszony zsebkendőt vett elő, és megtörölgette a szemét. Illedelmesen szipogott egyet-kettőt, aztán alaposan kifújta az orrát.

- Az úrnőmet fél éve ismerem - válaszolta, miután elrakta zsebkendőjét, és összecsatintotta retiküljének sárgaréz csatját. - Amióta háziasszonynak felvett maga mellé.

- Azelőtt hol dolgozott?

- Azelőtt? - kérdezett vissza az asszony, és gondolataiba mélyedt, mintha Anonymus születési dátuma felől kérdezték volna. - Azelőtt a... Május 1, ruhagyárban voltam alkalmazott.

- Milyen minőségben?

- Titkárnő voltam. Nem szerettem a munkámat, ezért akartam munkahelyet változtatni. Így kerültem a Sági családdhoz.

- Ki ajánlotta magát, hogyan került hozzájuk?

Az asszony cigarettásdobozt vett elő. Rágyújtott. Keresztbe rakta a lábat, a rövid szoknya alól előbukkant feketeharisnya, gömbölyű térde. Kósa felé lehelte a füstöt.

- Az Expresszben láttam meg a hirdetést. Háziasszonyt kerestek francia házaspár mellé, jó fizetéssel.

Jelentkeztem. - Csipetnyi dicsekvéssel kevert büszkeség bujkált a hangjában. - Négy jelentkező közül engem választottak ki. Azóta is mellette vagyok. Illetve voltam. - Fejét lehajtotta, megint szipákkolt néhányat. - Ez valami borzalom, ami történt - mondta. - Valami borzalom.

- Beszél franciául?

- Nem.

- Milyen nyelvet beszél?

- Semmilyen. Magyarul beszélek.

Az asszony alig észrevehető délvidéki tájszólással válaszolgatott. Időnként jobbra, balra kapkodta fejét. Mintha zavarban lett volna. Kósa most vette észre, hogy a jobb szeme kisebb a másiknál, és nem egyenesen, hanem kissé jobbra néz. Nem szerette a ferde tekinteteket. Örökös gyanakvóként, egy pillanatra párhuzamot vont a ruhagyár, a textiles Sági, és a világhírű feltaláló lányának meggyilkolása között. De ahogy minden rendőr tette volna a helyében, azonnal elvetette a gondolatot. Nem feltevéseken, találgatásokon múlik a nyomozás sikere, hanem a bebizonyított tényeken.

- Jó - mondta végül. - Mondja el részletesen: mi volt a dolga Ságiné mellett?

A gyászba öltözött asszony olyan arckifejezéssel fújta oldalra a füstöt, mintha asszonytársaságban kezdene mesélni napi fárasztó ténykedéseiről.

- Reggel nyolcra jártam be, este, mikor hogy, hétig, volt úgy, hogy kilencig is ott maradtam nála. - Lenéző grimaszt vágott. - Reggel át kellett öltöznöm fekete szoknyába, fehér blúzba. Fehér kötényt kellett kötnöm, és reggelit kellett készítenem. Ezután megterítettem, táltam, aztán a reggeli után a napi munkát láttam el. Mindennap főznöm kellett, mindig valami mást, mert vigyázni kellett Caroline gyomrára, egészségére.

- Beteg volt Ságiné?

Huták Emi legyintett.

- Áh! Kényeske volt. A mosás, mosogatás éppúgy rám tartozott, mint a bevásárlás, a virágok kiválasztása, megrendelése. A randevúkat is én kötöttem le a szabónőnél, vagy a fodrásznál. A kisebb számlák könyvbe való bevezetése és kifizetése is az én munkakörömhöz tartozott. Azt mondhatnám, hogy szakácsnő, cseléd és titkárnő voltam egy személyben.

Hátradólt a székben. Nagyot szívott a cigarettából. Száján sűrűn gomolygott ki a füst, mintha tűz ütött volna ki a torkában.

- Csinálta már ezt a munkát azelőtt?

- Nem.

- Mennyit keresett havonta?

- Nyolcezet - dobta oda a választ Huták Emi, majd mutató ujját felemelve hozzátette: - Francia frankban.

Kósa szemöldöke felugrott a homloka közepére. Nem tudta pontosan, mennyi volt a frank napi árfolyama, de sejtette, hogy legalább 130-150 ezer forintos havi fizetésről van szó. Az ő helyében - gondolta - én jobban megsirattam volna az imént az úrnőmet.

- Amikor jelentkezett - faggatta tovább az asszonyt -, megmondta Ságinének, hogy ruhagyárban dolgozott azelőtt?

- Igen. Megmondtam.

Kósa nem tudta elképzelni, miért Huták Emit választották ki Ságiék a jelentkezők közül. Egy ilyen állás betöltéséhez szakmabelit választanak, és komoly ajánlólevelet szoktak kérni.

- Önéletrajzot kellett írnia?

- Nem emlékszem rá.

- Fél évre nem tud visszaemlékezni?

- Kéthetes próbaidőre vettek fel. Megmondták, hogy ha nem válok be, akkor egy másikat fognak kipróbálni a jelentkezők közül.

- Sági Kornél jelen volt, amikor felvették magát?

- Igen.

- Ő ajánlotta föl ezt a magas fizetést?

- Ő is.

- Ismerte Sági Kornélt azelőtt?

Az asszony megrázta a fejét.

- Ismerte, vagy nem ismerte? Nézzen a szemembe!

- Nem ismertem.

- Biztos benne?

- Ha mondom. Ne, szoktam hazudni.

Kósa hosszú szünetet tartott. Nem tetszett neki Huták Emi. Nem tetszett neki a hajdani ruhagyári dolgozó.

- Gondolom, hogy ezért a nyolcezer frankért minden hétvégén dolgoznia kellett.

- Igen. Mindennap, kivéve a hétfőt.

- Tehát velük volt minden hétvégén?

- Igen.

- Hogyan élt a Sági házaspár? Szerették egymást?

- Igen. Normális életet éltek. Sági úr imádta Caroline-t. Mindig együtt voltak. Minden szombat reggel együtt mentek bevásárolni, meg minden.

Kósa meglepetten nézett az asszonyra.

- Ők mentek bevásárolni?

- Igen. Minden szombat reggel gyalog mentek a Nagycsarnokig meg vissza. Nincs messze! Csak át kell menni a hídon. Sági úr hobbija a főzés. Minden második szombaton, amikor itthon volt, cipelte a szatyrokat, és ő is főzött. Vastag, véres húsokat ettek mindenféle szószokkal. Ránézni se bírtam. Caroline azt hajtogatta, hogy mire a magyar is kulturált ember lesz, addigra ő is ilyeneket fog enni, és nem nokedlit.

- Ezt mondta Ságiné? - kérdezte csodálkozva Kósa.
- Ezt. Mindig ilyesmivel bosszantott.
- A férjével szokott veszekedni?
- Nem.
- Ha veszekedtek volna, hallhatta volna a konyhából?
- Természetesen.

Kósa elgondolkodott. A szomszéd azt mondta Karsainak, hogy veszekedéssel telt el a hétvége, amikor a férj otthon volt.

- Ezen a héten mindennap dolgozott?
  - Igen.
  - Milyen rendellenességet tapasztalt a hét folyamán?
  - Semmilyen.
  - Tegnapelőtt, a gyilkosság napján, hány órakor kezdett dolgozni?
  - Ahogy szoktam. Nyolc órakor.
  - Ságiné fel volt már öltözve?
  - Csak reggeli után kezdett öltözködni. De sokszor fel sem öltözött.
  - Együtt reggeliztek? Egy asztalnál?
  - Még mit nem? Sose reggelizhettem vele. Ő az ebédlőben, az asztalfőn terített magának, ahol máskor is evett. Én pedig mindig a konyhában ettem.
  - Mit reggelizett Ságiné csütörtökön reggel?
- Az asszony összehúzta szemöldökét. Sasszeme beszűkül.

- A csütörtöki nap rosszul kezdődött. A nagyságos asszony lehordott a sárga földig, mert nem hoztam szarvasgombát. Ez volt a mániája. A szarvasgomba! Hiába magyaráztam, hogy nem lehet kapni, állandóan szidta Magyarországot, meg a magyarokat a szarvasgomba miatt. Hogy miféle ország az, ahol nem lehet ember szarvasgombás omlettet. Olyanokat

mondott ilyenkor, hogy szerettem volna úgy istenigazából megmondani neki a magamét. Egyszer...

- A gomba miatt szidta az országot? - kérdezte hitetlenkedve Kósa.

- Igen!

- Más miatt is szidta? Hevesi Istvánra gondolt, aki az ellenkezőjét állította: a lánya azért van Magyarországon, mert imádja az óhazát.

- Te Úristen! - villant egyet a nő szeme. - Mindenért szidta. Semmi se volt jó neki. Állandóan morgott. Többször a számon volt már, csak nem mertem megkérdezni, hogy mi a jó büdös francért nem megy vissza a hazájába, ahol született. Mi a nyavalyáért van itt ezen a nyomortelepen? Mert legtöbbször csak így hívta az országot. Semmi se volt jó neki. Állandóan azt hajtogatta, hogy milyen Nyugatot akarunk mi, magyarok utolérni, amikor azt se tudjuk, merre van Nyugat. Hogy mi csak Keletet ismerjük, ez szívódott fel az agyunkba. Nem volt kibékülve a primitív kommunista műveltségünkkel, ami szerinte alig haladja meg néhány opera, meg operett ismeretét. Hogy miért nem tanulnak meg a magyarok egyedül gondolkodni, egyedül átmenni az utca túlsó oldalára. Miért a Párt fogja mindenkinek a kezét? A legjobban a tv ellen volt kiborulva. Szerinte senki se tud rendesen magyarul beszélni ebben az országban. Mit is mondott, nem is olyan régen? Ja, hogy a magyarok nem ismerik a, hogy is mondta, ja, a ban-ben képzőket. Ezt ő állapította meg, a francia! Amikor pedig valamilyen műsort közvetítettek a tv-ben, majd megbolondult attól, hogy hogyan tapsolnak a magyarok. Hogy azonnal vastappsal kezdik. Mindig azt várta, hogy Rákosi vagy Kádár belépjen a terembe. Azt mondta, ha átfutna egy egér a színpadon, azt is vastappsal fogadnák a nézők. Kikapcsolta a hangot,

amikor tapsolni kezdett a közönség! Engem is állandóan szekált. Képzeld el! Egyszer banánt ettem a konyhában, amit egy ideig csendben nézett, aztán odavetette: csak a majom harapja a banánt. Az ember töri!

Kósa elmosolyogta magát. Arra gondolt, hogy vásárolni fog Mocskó Bélának egy kiló banánt, és megnézi, hogyan eszi meg. A látvány megér száz forintot. Arca szigorú lett, amikor feltette a következő kérdést.

- Maga szerint Ságiné nem szeretett itt lenni Magyarországon?

- Gyűlölte Magyarországot! - kiáltotta a kontyos nő.

- Miért lakott mégis itt?

- Azt tőle kéne megkérdezni! - válaszolta, aztán lehajtotta a fejét, halkabban tette hozzá. - Fogalmam sincs.

- Jól beszélt Ságiné magyarul?

- Igen. Azt meg kell hagyni, hogy szépen, hibátlanul beszélt. Kicsit „á” betűvel ejtette ki a szavakat, mint a Váciak, a mi „a” betűnket képtelen volt kimondani, de ettől függetlenül egészen másképpen beszélt, mint mi.

- Hogyhogy?

- Hát, más szavakat használt. Olyan úriasan beszélt. Mindig nevetnem kellett, amikor azt mondta, hogy „lett legyen bármi más”, vagy például azt szokta mondani nekem, hogy „szíves elnézését kérem, hölgyem, az iménti kifakadásomért”. Ezt olyan finomkodva, illegve-billegve tudta mondani. „Nem uralkodtam magamon kellő mértékben.” Amikor elmeséltem az ismerőseimnek ezeket a kifejezéseket, mindig halálra röhögtük magunkat rajta. Állandóan a szótárokra meg a nyelvkönyveket bújtá. De beszélt angolul, meg azt hiszem, spanyolul is.

Kósa kicsomagolt egy cukorkát. Ráérősen, kényelmesen összehajtogatta a zizegő papírt, betette a szájába a cukrot, aztán szórakozottan gombócot gyúrt a papírból, és bedobta a szemétkosárba. Megforgatta a cukrot a szájában. Szemét nem vette le az asszonyról. Huták Emi kihasználta a pillanatnyi szünetet: ismét cigarettára gyújtott. Fajanszkutya melegségével pislogott az ezredesre. Kósa kidobta az első csikket a szemétkosárba, és visszatette a tiszta hamutartót az asszony elé. Egy ideig ceruzájával morzézott az asztalon, aztán megkérdezte:

- A csütörtöki reggeli után mit csinált, Ságiné?

- Amit szokott - válaszolt az asszony, és hátranyúlt a kontyához, mintha ellenőrizni akarta volna, hogy megvan-e még. - Visszament a szobájába. Ilyenkor nem volt szabad zavarni őt. Írt, meg olvasott, meg néha zenét hallgatott. Jóformán sose jött ki a vackából. Vackából? Grófnőknek lehet olyan szobájuk, mint az övé. Vagyont érő függönyök, súlyos, aranyozott kárpitok, antik bútorok, és az ágya...! Te jó Isten! Selymek, bársonyok...

- Azt mondta, hogy délelőttönként írt? Mit írt?

- Nem tudom, de rengeteget írt. Néha bekukucskáltam a kulcslukon. Hát kérem csak írt, írt és írt. Utána mindig elzárta a papírokat a szekreter fiókjába.

- Ez volt a délelőtti elfoglaltsága?

- Írógépen írt?

- Nem. Kézzel.

- Fogalma sincs, hogy mit írt? Novellát? Regényt? Sose beszélt róla? - hadarta Kósa a kérdéseket.

- Nem.

- Magyarul írt?

- Nem tudom. Remegett ezekért a papírokért. A szekreterert különleges kulccsal zárta be. Állandóan a nyakában hordta egy hosszú aranyláncon. Különben

most a hét elején egy elég kellemetlen esetem volt a kulcs miatt.

- Milyen kellemetlen eset? - kérdezte Kósa. Nehezebben vette a levegőt. Ságiné nyakában nem volt kulcs. Sem kulcs, sem hosszú aranylánc.

Huták Emi elnyomta az alig megkezdett cigarettát, egy másikat vett elő. Amíg meggyújtotta, jobbra, balra mozgatta a fejét. Mintha méltatlankodott volna magában, hogy ez ővele megtörténhetett.

- Azt hiszem, kedden volt, éppen takarítottam a szobájában, amikor elzárta a papírokat, amiket aznap délelőtt teleírt. Odajött mellém, és leült az ágy szélére. Azelőtt sose jött a közelembe. A kulcs, szép aranyozott színe volt, a nyakában lógott a hálóingén kívül. Kezébe vette, és egy ideig szótlanul pörgette a levegőben. Közben mosolygott. Gonosz fények villogtak a szemében. Látszott rajta, hogy ki akar kezdeni velem. Megálltam az ágyazással. Ki akartam menni a szobából, de végül ott maradtam. Egyszer csak felemelte a kulcsot, és azt mondta:

- Látja ezt a kulcsot, Emi? Ismerek valakit, aki a világ minden kincsét nekem adná érte. - Fogalmam se volt, mit akar ezzel mondani. Megkérdeztem: - Ki az, akinek kellene ez a kulcs?

Erre halkán azt mondta:

- Tülszébien, szalop... tülszébien...

Legalább háromszor elmondta, így a fejemben tudtam tartani, amit mondott. Amikor röviddel utána kimentem a konyhába, leírtam egy darab papírra, hogy ne felejtsem el. Azt hittem, hogy talán valakinek a neve lehet ez a Tülszébien, és hogy később ez fontos lehet.

- Mit jelent az a két szó? - kérdezte Kósa.

- Nem tudom. Teljesen elfelejtettem megérdeklődni. Itt van nálam az a papír, amire felírtam. Megmutassam?

- Mutassa.

Az asszony rövid keresgélés után letett egy noteszből kitépett papírt az íróasztalra. Kósa feltette a szemüvegét, elolvasta a két szót. Felállt, végigsétált az irodában a pálmafáig, aztán lassú léptekkel visszament az íróasztalhoz. Elgondolkodva forgatta a papírdarabkát a kezében. Szemüvege fölött a házvezetőnőre nézett.

- Azt mondta, hogy a szekreter kulcsát Ságiné mindig a nyakában hordta?

- Igen.

- Mekkora volt az a kulcs?

- Kicsi. Kis lapos kulcsocska...

- Éjjel is a nyakában volt?

- Szerintem igen. Mintha kereszt lett volna, mindig ott láttam. Ilyenkor nyáron, amikor könnyű ruhákban járt, mindig lehetett látni a kulcs körvonalát. - Aztán, mintha most esett volna le a tantusz, megkérdezte: - Miért? Nem volt a nyakában a kulcs?

Kósa nem válaszolt. Visszagondolt a gellérthegyi szemlére, aztán az orvosi jelentésre, és más jegyzőkönyvekre. Sehol nem volt szó hosszú, láncra fűzött kulcsról. Caroline nyakában nem volt kulcs pénteken reggel! Döbbenten nézett maga elé. A kulcs miatt gyilkolták volna meg Caroline-t? Azért, hogy aztán a gyilkos megszerezze a kéziratot?

Megfordult, egy ideig a körút forgalmát nézte. A gondolatok logikai sorrendben vártak elemzésre. Ha a gyilkosság valóban a kulcs megszerzése miatt történt, akkor a gyilkos még éjjel elment az iratokért. A lakáskulcs azonban Caroline táskájában volt! A gyilkosnak tehát volt kulcsa a lakáshoz!

Hangja keményen csengett.

- Mikor kezdett Ságiéknál dolgozni? Pontos dátumot kérek.

- Hat hónapja. Január első hetében. A dátumra nem emlékszem.

- Ki dolgozott Ságiné szolgálatában maga előtt?

- Nemigen ismerem őt. Csak egyszer vagy kétszer találkoztam vele. Nagyjából elmondta a napi teendőket, és átadta a kulcsokat. Pulpiter Jánosnének hívják. Ott lakik a közelben. A Budafoki úton. Egyszer ott váltunk el a ház előtt.

- Nem tudja, miért mondtak föl neki?

- Nem.

Beírta a füzetébe Pulpiter Jánosné nevét, aztán megkérdezte:

- Kik azok a személyek, akik Ságinének szoktak telefonálni? Kivel tartott szorosabb kapcsolatot?

- Senkivel a férjén, és egy angol férfin kívül.

Kósa visszaült a székébe. Tekintete rámeredt az asszonyra.

- Egy angol férfi? Milyen angol férfi?

- Az isten tudja! Ő is hetente felhívta a nagyságát. Volt úgy, hogy többször is. Kétszer, háromszor. Nem a férje volt. Ez tuti.

Kósa az asszony félrenéző szemét bámulta.

- Mi az, hogy tuti? Honnan tudja ilyen biztosan?

Az asszony arcán rejtélyes mosoly jelent meg.

- Francia telefonunk van. A készülék kijelzi a hívott számot. Többször megvártam az alkalmas pillanatot, hogy megnézzem, kivel beszélt. Ilyenkor csak le kellett nyomnom az ismétlő gombot, és a készülék kiírta az utolsó hívott számot. Könnyű volt leolvasni. De engem az angol beszéd érdekelt, de azt mindig letörölte.

- Hogyhogy?

- Az angol beszélgetés után a készülék sose írt ki telefonszámot. Miután letette Ságiné a kagylót,

gondolom, lenyomta a nullát, ami letörölte az előbbi hívott számot.

- Ravasz asszony maga - mondta Kósa. Cinkos mosoly jelent meg az arcán, ahogy megkérdezte. - Hányszor próbálta elcsípni az angol beszélgetés számát?

Az asszony gyanútlanul válaszolt.

- Hát, egy jó párszor. De sose sikerült.

- Nem gondolt arra, hogy másképpen is megtudhatta volna, kivel beszélt Ságiné?

- Hogyan? - kérdezte kíváncsian Huták Emi.

- Úgy - blöffölt Kósa -, hogy megkérdezi a postát, mi volt a hívott szám.

- Egyszer megkérdeztem. Azt mondták, nem tudják megmondani.

- Nocsak! Mondja, asszonyom! Miért érdekelte magát az, hogy kivel beszél Ságiné angolul?

Huták Emi zavarba jött. Ravasz tekintete leragadt egy pontra, kereste a kiutat, hogyan vágja ki magát.

- Hát, csak úgy érdekelt. Kíváncsiságból - nyögte ki halkán.

- Mit szólt volna Ságiné, ha észreveszi, hogy maga kémkedik utána?

- Nem kémkedtem utána.

- De kémkedett! És nemcsak a telefonnal kapcsolatban. Az előbb mondta, hogy Ságiné minden délelőtt kézzel írt a szobájában. Honnan tudta maga, hogy írt, és például nem olvasott? Hiszen csend volt a szobájában! Onnan, hogy belesett a kulcslyukon. Válaszoljon. Oda lehet látni a kulcslyukon keresztül az asztalához, vagy nem?

- Igen, oda lehet látni - válaszolta az asszony.

Kósa hangja felcsattant.

- Ki kérte meg magát arra, hogy leolvassa az angol számot, hogy figyelje Ságiné napi tevékenységét?

Huták Emi váratlanul érte a kemény hang.

- Senki... A kíváncsiság hajtott.

- Nem mond igazat! A szomszédban lakó férfi azt mondta, hogy veszekedéssel telt el a hétvége, amikor Sági Kornél otthon volt. Még a szavakat is lehetett hallani. Maga azt mondta, hogy nagyon szerették egymást. Miért hazudik? Ki miatt hazudik? Ki bízta meg a piszkos feladatok elvégzésével?

- Senki! Néha veszekedtek. Az asszony kezdte mindig. A szomszéd pedig hazudik. Nem érthette a szavakat, mert mindig franciául veszekedtek. Egyszer az asszonyom azt mondta, hogy szóváltás közben nem találja olyan gyorsan a szavakat magyarul, mint franciául. Ezért veszekedtek franciául.

- Sági Kornél mikor bízta meg magát, hogy feljegyezze a telefonszámot? Válaszoljon! Ha nem mond igazat, átvitetem magát a Tolnaiba! Tudja, mikor fog onnan kijönni? Na, gyerünk! Ki vele! Sági volt az?

Huták Emi lehajtotta a fejét. Csak hosszú idő után válaszolt alig hallhatóan:

- Igen.

- És miért kellett Ságinak az a szám?

- Nem tudom. Egyszer, amikor Caroline fürdött, és egyedül maradtam a nappaliban Sági úrral, azt mondta, hogy neki köszönhetem, hogy ilyen helyem van, és hogy ő nagyon féltékeny, és mindent tudni akar, ami a felesége körül történik. Akkor mondtam el neki, hogy angolul szokott beszélni valakivel. Erre Sági úr olyan mérges lett, úgy elkezdett káromkodni, hogy azt hittem, rosszul lesz. Azt mondta, hogy... jaj, nagyon félek, hogy valami baja lesz Sági úrnak ebből...

- Folytassa! Mit mondott Sági?

- Azt mondta, hogy pénzt fog adni, ha megszerzem azt az angol számot.

- Mennyit mondott? Mennyit ad?

- Azt mondta, hogy... hogy ad ötvenezer forintot.

- Ötvenezer forintot? Egy telefonszámért! - kiáltotta Kósa felháborodva.

Sági tényleg féltékeny lehetett a feleségére! Arra a feleségre, aki sose ment el hazulról, és sose fogadott vendégeket. Vajon ki lehet az az angol, akinek a tartózkodási helye ennyit megér? Értetlen arccal bámult maga elé. Most már ő is adott volna ötvenezeret a kincstár pénzéből azért a telefonszámért.

Ettől kezdve Kósa kérdései főleg az angol nyelvű telefonbeszélgetésekre szorítkoztak. Huták Emi szerint igen kellemes beszélgetések voltak ezek. Ilyenkor még nevetni is hallotta, a különben szomorú természetű Caroline-t. Beszélgetés közben nevet sose mondott, amit esetleg megjegyezhetett volna. Ellenben azt a szót, hogy „darling”, amit a filmekből is ismert, elég sokszor használta. Az „drágámat” jelent magyarul - mondta oktató hangon az ezredesnek. Az asszony elbeszélése után még mindig teljes homály fedte az angolt. Kósának más ötlete támadt. Megpróbálta meghatározni az ismeretlen telefonáló földrajzi helyzetét.

- Még tudná mondani, hányszor hívta Ságiné a férjét hetente?

- Igen. Az asszonyom, talán ha egyszer telefonált hetente Párizsba.

- És amikor angol nyelven beszéltek? Ságiné hányszor hívta a partnerét?

- Hetente egyszer. Különben mindig az angol férfi hívott minket. Pontosan három óraker. Ilyenkor Ságiné már ott ült a telefon mellett, és várta a hívást.

- Amikor Ságiné hívta azt a férfit, röviden beszéltek?

- Amit most kérdezett - mondta Huták Emi -, azt Sági úr is megkérdezte egy párszor. Ki akarta deríteni, hogy melyik országból telefonál az a férfi. Sokszor elcsevegték

még egy negyed óra hosszát is. Ezért volt olyan magas a telefonszámlánk.

- Milyen összegeket fizettek havonta?

- Általában hatvanezer forint körül, de fizettem már hetvenötezer forintot is.

Ha az asszony csak néha hívta Párizst, gondolta Kósa, és máshova nem telefonált, akkor az angolul beszélő férfi messze lakik Budapeستől. Ha havonta négyszer telefonált, akkor az egyszeri beszélgetés ára megütötte a tíz darab ez-rest. Amerikában lakhat az illető, vagy még távolabbi földrészen. És ha mindig délután háromkor telefonált, az arra enged következtetni, hogy az illető Amerikából, reggel kilenckor, a munkaidő kezdetekor telefonált.

Más sem hiányzott a boldogságomhoz - mormogta magában Kósa -, mint ez a felfedezés. Hogyan találjam meg azt a férfit? Még lehet, hogy a fogatlant se tudjuk elkapni, aki pedig feltehetően Budapestről telefonált. Megvakarta a feje búbját. Témát változtatott.

- Kezdjük el a csütörtöki napot. Mesélje el, hogyan zajlott le a nap reggeltől estig.

Az elbeszélés szerint Ságiné ideges volt egész nap. Hogy miért, nem lehet tudni. Nem reggelizett, délben is alig evett valamit. Csak délután evett egy sonkás szendvicset. Vacsorára spenótot kért, de nem nyúlt hozzá.

- Máskor is előfordult, hogy nem vacsorázott?

- Nem. Nem emlékszem rá.

- Hány óráig maradt Ságiéknál csütörtökön?

- Sokáig. Ságiné kérte, hogy maradjak még, nézzük meg együtt a „Szomszédokat”. Még meg is lepődtem ezen a kérésén.

- Ki telefonált a nap folyamán?

- Sági úr telefonált. Aznap háromszor is.

- Hány óraker?
- Először reggel, aztán késő délután. Fél hét volt. Éppen asztalhoz ültem, és még káromkodtam is, hogy nem ehettek nyugodtan.
- Máskor is előfordult, hogy többször telefonált ugyanazon a napon?
- Ritkán.
- Telefonáltak mások is?
- Nem.
- Sági mikor hívta utoljára a feleségét?
- Valahogy tíz óra lehetett. Éppen indulni akartam haza, mert a teát is felszolgáltam már. Amikor megcsörrent a telefon, Caroline rámutatott a készülékre, hogy vegyem föl a kagylót. Sági úr volt a vonalban. Tessék mondani, sokáig fog még tartani ez a kérdezősködés? Már fáradt vagyok. Szeretnék haza menni.
- Kósa elengedte a füle mellett a sürgető kérdést.
- Éjjel tíz óraker telefonált? És miről beszéltek?
- Nem tudom - húzta föl a vállát az asszony. - Nem figyeltem.
- Mi az, hogy nem figyelt? - kiáltotta az ezredes. - Ne mondja, hogy nem hallotta a beszélgetést! Ott teázott az asszonnyal együtt.
- Pardon! - nézett sértődötten Kósára az asszony. - Én nem teáztam. Készülődtem hazafelé.
- Akkor is kellett volna hallania...
- Nézze, kérem - mondta Huták Emi egyszerre kimérten. - Egy! Nem szokásom hallgatózni. Kettő! Nem tudhattam, hogy Ságinéval mi fog történni az éjszaka folyamán. Tetszik érteni? Ezért nem figyeltem, hogy mit beszélnek... !
- Azt csak meg tudja mondani, hogy milyen hangulata volt ennek a késő esti beszélgetésnek?

- Nem tudom - tagadta meg újra a pontosítást az asszony.

- Éreznie kellett, hogy veszekednek-e, vagy szerelmet vallanak egymásnak!

- Nem tudom. Nem figyeltem. De inkább kellemes volt a beszélgetés.

- Hosszan beszéltek?

- Igen. Én már átöltöztem, az ajtóban vártam, hogy elköszönjek. Annyira belemerült Ságiné a beszélgetésbe, hogy nem is vett észre, pedig vele szemben álltam az ajtóban. Aztán csak intett a kezével, hogy elmehetek.

Kósa dobolni kezdett az asztal lapján. A repülőgép budapesti érkezési ideje 21 óra 55 perc. A gépek nyáron 5-10 perccel hamarabb érkeznek. Tizenöt perc kell az útlevelek ellenőrzéséhez, a csomagok kézhezvételéhez. Így a telefonálás ideje megegyezett a Budapestre való érkezés utáni percekkel. Bizonyítéka azonban nem volt rá, hogy Sági Kornél Budapestről telefonált. De arra sem, hogy Párizsban volt.

Tekintete a kitépelt papírra tévedt. Felhívta Gonda Aurél barátját, aki francia fordítóként dolgozott a Kultúra vállalatnál. Barátságuk több mint tíz évre nyúlt vissza. Közel Esztergomhoz, a Búbánat völgyében horgászás közben ismerkedtek össze. Abban az időben Gonda Dorogon lakott, csak sokkal később költözött a fővárosba. Több nyelven beszélt, de főleg francia és angol nyelvből fordított. Havonta többször is találkoztak.

Kezébe vette a papír cetlit, s úgy, ahogy le volt írva a francia szöveg, lediktálta Gondának. Gonda nevetve mondta:

- Te, Sanyi. Nem tudtam, hogy szépirodalommal is foglalkozol. Tudod, mit jelent ez a mondat? Azt jelenti, hogy „Nagyon jól tudod, te szemét”.

Kósa visszatette a kagylót a helyére, és nevetni kezdett. Nézte az asszony meglepett arcát, és nevetett. Képtelen volt visszatartani ingerét, egyre hangosabban dőlt belőle a nevetés. Amikor kezdett elcsendesedni, papír zsebkendőt vett elő az egyik fiókból, megtörölgette a szemét. Időnként még nevetett egyet, aztán elcsendesedve újra komoly arcot vágott.

- Tudja - mondta Huták Eminek -, az ember mindig valami érdekes dolgot vár az élettől, de legtöbbször csak banális butaságokat kap tőle. Tudja, mit jelent ez, ami ide le van írva? Egy francia kulcsmárkának a neve.

Betette a papírdarabot a fiókjába.

- Elteszem, mert most lesz szükségem egy biztonsági zárra. Azt hiszem, hogy végeztünk is. Talán még egy kérdést feltennék. Tudja, ez a kötelező kérdés: hol volt csütörtökön éjjel tizenegy óra, és éjfél között?

- Munka után hazamentem. Egy ideig a tv-t néztem, aztán lefeküdtem. Tegnap korán akartam kimenni a piacra, a rohadt szarvasgomba miatt. Ki is mentem, de persze megint nem kaptam.

A kihallgatás azzal végződött, hogy Huták Emi biztosította az ezredet: a Halom utcai költözködés okát nem ismeri, a forradásos arcú férfiről pedig, most hall először.

Amikor az asszony kiment, a nyomozók átjöttek Kósához az irodájukból. A jelentések szerint a Rác, a Rudas, a Palatínus, a Gellért és sok más fürdő ki van zárva a sorból, mert vagy fedettek, és nem hallatszik ki a hangszóró hangja, vagy pedig nincs telefonfülke, illetve kocsmá a közelükben.

Papp Egon alhadnagy az utolsók között érkezett meg a társával. Sejtelmes mosollyal nézett végig tucatnyi kollégáján. Valamelyik megkérdezte:

- Na, mi van, Bíboros? Behoztad a bácsit?

Az alacsony termetű alhadnagy fontoskodó hangon válaszolt:

- Nem, de ez csak órák kérdése. Minden esetre tudom, hogy honnan telefonált a farkasfogú.

Kósa ezredes rászólt az alhadnagra.

- Mi lenne, ha jelentenél? Ki vele! Mit tudtál meg?

Az alhadnagy az iroda egyik sarkába ment, ahonnan mindenkit láthatott. Egy ideig kivárt, úgy tett, mintha gondolatait rendezte volna, a játék azonban arra ment ki, hogy fokozza mondanivalójának fontosságát.

- A Széchenyi fürdőhöz mentünk ki Amstellal. - Így hívták azt a nyomozót, aki igencsak szerette az üveges amszterdami sört. - A bejárattal szemben van az a kocsmá, ahonnan a pofa telefonált. Amikor benéztünk a kricsmibe, egyből megértettük: vagy innen, vagy Japánból tárcsázott. Vigyorogva várta a hatást, de senki se mozdult.

- Tipikus ligeti söröző - folytatta. - Frissen felsöpört, olajozott padló, földbe erősített sörözőasztalkák, naptárakból kivágott meztelen női képek a falon.

- Térj a tárgyra! - szólt Kósa.

Az alhadnagy egy rövid időre megint elgondolkodott, aztán nekiveselkedett a beszámolónak.

- Amstel már ötven méterről megérezte a keserű sörszagot. Bementünk, és lelódítottunk azonnal egy pohárral. Pogácsát meg kolbászt ettem hozzá, közben nézelődtünk. Baloldalon van a pult, vele szemben, a fal mellett, négy flipper. Éppen ketten játszottak rajtuk. Legalább öt éve nem játszottam már, gondoltam, nyerek egy kis pénzt, mielőtt hozzáfogok a melóhoz. Sajnos, a másik két készülék nem működött. Azt mondta a csapos, várjak egy kicsit, az állatgondozók mindjárt elmennek, azután játszhatok. Mindennap reggel kilenckor kezdenek játszani, és ilyenkor, 11 és 12

között mennek etetni az állatokat. Még mondtam is Amstelnak, hogy téged is megetethetnének. - Magyarázólak hozzátette: - Nem szereti sem a kolbászt, sem a pogácsát! - Egy kis idő múlva azt mondtam a csaposnak, hogy telefonálnom kell. A csapos erre benyúlt a pult alá, és letett egy telefonkészüléket a bádogra. Azt mondja, hogy csak Pestre lehet telefonálni, és hogy adjunk neki egy ötvenest. Jó hosszú zsinórja volt a készüléknek, elért az ajtóig. Úgyhogy, aki nem akarja, hogy a csapos hallja, hogy mit beszél, elviheti a készüléket az ajtóig. Lali letette a készüléket az ajtó mellett a falra szerelt polcra. Csakhogy a készülék nem működött. Csalódottan néztünk egymásra. Mert valahogy biztosak voltunk benne, hogy ezt a kocsmát kellett megtalálnunk. Ekkor vettük észre, hogy a járdán, alig három méterre tőlünk, áll egy telefonfülke. Szép, sárga fülke, nagy kockaablakaival kitörve. Na, szóval, ahogy a nagykönyvben meg van írva. Nagyon megőrültünk neki. Sajnálunk is, hogy nincsen nálunk ugráló kötél. És pont abban a minutumban megszólalt a strand hangszórója is. Mintha Hamlet-előadáson lettünk volna, úgy volt minden megrendezve. Mindent tisztán hallottunk: Kovács Mónikat kérték a telefonhoz. Ne mondjátok, hogy szerencsétlen vagyok.

Az egyik nyomozó közbeszólt.

- Nem jó a verziód, öreg. A fülkéből nem telefonálhatott az emberünk, mert odáig nem hallatszik ki a flipper hangja.

- De rossz zsarú vagy! - vágott vissza az alhadnagy. - A fülkéből azért nem telefonálhatott az emberünk, mert nem volt benne készülék. Valaki beszélgetés után magával vitte a kagylót! Folytatom! A csapos, amikor észrevette, hogy verjük a készüléket, aggódva nézett

ránk, mert már eltette az ötvenest a zsebébe, és szerintem semmi kedve nem volt visszaadni. Kibújt a pult mögül, ő is próbálgatta szólásra bírni a telefont, de csak nem adott vonalat a készülék. Azt mondja közben, hogy nem érti, hogy lehet az, hogy nem ad vonalat, az előbb még jó volt, nemrégén telefonáltak rajta. Kérdezem, hogy mikor volt, az előbb? Azt mondja, kilenc óra felé egy hapsi telefonált. Összevillant a szemünk Lalival. Megkérdeztem, biztos-e abban, hogy ma telefonált az illető, és nem tegnap? Megsértődött. Hát, hogy ne nézzem őt hülyének, ilyen alacsony, atlétatrikós, öreg pasas volt. Nagyméretű trikó lógott rajta. Haja is alig volt, nagyon jól emlékezett rá. Ja, mondom, az a kisöreg, aki szintén az oroszánokkal szórakozik? Azt mondja, nem, nem az állatkertből jár ide, fogalma sincs, hogy hol dolgozik, de már látta néhányszor a kocsmában. Lehet, hogy a Vidám Parkban dolgozik. Kérdezzem meg ezektől, akik a villanybiliárdon játszanak, ők köszöntek is neki. Laci bácsinak szólították. Lali erre megkérdezte: arról a pasiról van szó, aki olyan selypesen beszél? Arról a fogatlanról? Igen, arról, mondta a csapos, és itt mintha munkába lépett volna az agya, alaposan megnézett mindkettőnket. Még a szemöldökét is összehúzta. Az meg tudja, főnök, hogy mit jelent a csaposoknál! Hiába vagyunk cowboynak öltözve, névjegycsere nélkül is rájött, kik vagyunk. Kiugrottunk a kocsmából. Hát ennyi, főnök,

Kósa egyetértett az alhadnaggal, Rábukkantak az ismeretlen telefonáló nyomára. Fölállt, megkerülte a hosszú tárgyalóasztalt, és a falon lógó térképhez ment. Szemügyre vette a Városliget környékét. Emlékek ébredtek fel benne. Gyerekkorában, amikor az apja a Rákos-rendezői pályaudvaron dolgozott, évekig laktak a

Hermina úton. Száz méterre az Angol Parktól. Akkor meg így hívták a Vidám Parkot.

Megfordult, végignézett a csendben beszélgető társaságon. Nyolc embert jelölt ki, a többit hazaküldte. Meghatározta a tennivalójukat. A Széchenyi fürdőbe, állatkertbe, a városligeti tó környékére, az utolsó két párt pedig a Vidám Parkba irányította. Ő maga is ez utóbbiakkal ült autóba. Volt még másfél órája a párizsi gép érkezéséig.

A Vidám Parkhoz érve Kósa figyelmeztette a két nyomozót.

- Érdeklődés közben sehol se mutassátok föl az igazolványotokat. Megvesszük a belépőjegyeket, szórakozni jöttünk. Ha itt lapul a nyuszi, vigyázzunk, nehogy kiugorjon a kezünkből.

Hosszú sor állt a bejárat előtt. A jó idő kicsalogatta a szórakozni vágyó családokat a ligetbe. Amikor Kósáék végre átjutottak a forgóajtón, az ezredes megkérdezte a jegyszedőtől:

- Elnézést, uram. Laci bácsit keresem. Tudja, azt az atlétatrikós kisöreget. Megmondaná, hol dolgozik?

A jegyszedő szemöldöke alig észrevehetően összehúzódott. A bozontok alól nézett Kósára. Lekezelt néhány jegyet, s csak azután szólalt meg.

- Milyen Laci bácsiról beszél?

- Nem tudom a vezetéknevét - pillantott Kósa az odébb beszélgető két nyomozóra. - Üzenetet kellene sürgősen átadnom neki.

A jegyszedő végignézett Kósán. Megrázta a fejét.

- Nem ismerek semmilyen Laci bácsit. - Elfordult, tovább kezelte a jegyeket.

Kósa nem csatlakozott azonnal a nyomozókhoz, azok követték őt a szellemvasút bejáratáig. Ott kiadta a parancsot.

- Osszuk fel három részre a területet. Én a középsőt fésülöm át. Egyikötök jobbra, a másik balra induljon. Fél óra múlva találkozunk a hullámvasút pénztára előtt.

Kérdezősködésük nem járt eredménnyel. Vállvonogatásokkal, nem tudommal válaszoltak a bódék, vagy szórakoztató helyek pénztárosai. Kifelé menet, Kósa megállt két tíz év körüli fiúcska mellett, akik gumilabdával fejelgettek az egyik büfé mellett. Minden valószínűség szerint, itt dolgozhattak a szüleik. Megszólította az egyiket.

- Mond! Ha adok neked 50 forintot fagyira, segítenél nekem valamiben?

A feketére lesült srác felhúzta mezének alját, és megtörölte izzadt arcát. Mielőtt válaszolt volna, cinkos pillantást vetett a társára.

- Persze, hogy segítek. Hova akar belógni a bácsi?

Kósa kivett a pénztárcájából egy ötvenest.

- Sehova - mondta mosolyogva. - Üzenetet kellene átadnom Laci bácsinak, Tudod, a kisöregnek, a kis atlétatrikósnak. Nem tudod, hol dolgozik?

A zöld-fehér trikós kölyök nem tudta levenni a szemét az ötvenesről.

- De tudom - mondta a bankjegynek. - Laci bácsi itt dolgozik a hullámvasútnál. Ő a jegyszedő. Amikor nincsenek sokan, akkor megyünk egy kört, amikor akarunk. Igaz, Pityu?

- Hány éves ez a Laci bácsi?

A gyerek hunyorítva nézett föl Kósára. Bánatosan mondta:

- Hát, nagyon öreg lehet szegény, mert csak egy foga van neki.

Kósa odaadta az ötvenest a srácnak.

- A Fradiban futballoztok? - kérdezte, de már indult is a hullámvasút felé. A két srác torkaszakadtából kiabált utána:

- Nem! A BVSC-ben. Jövőre bajnok lesz a BVSC!

Felmentek a peronra a többi utassal. Kopasz, beteges kinézésű férfi kezelte a jegyeket. Lyukas tornacipő a lábán, giliszta testén piszkos vászonnadrág, molyrágta atlétatrikó lötyögött. Lelkiismeretesen megnézte a jegyeket, letépte a sarkukat, aztán visszaadta az utasoknak. Amikor begurult egy szerelvény, és kiszálltak az utasok, az újonnan jöttek beugráltak az üres padok közé. Összeráncolt tekintettel, fejcsóválva nézte a fegyelmezetlen futkosást.

Kósák a peronon maradtak. A kisöreg várakozón nézett a három férfira, de azok nem mozdultak.

- Majd a következővel megyünk - mondta Kósa. A szerelvény nagy robajjal kifutott a peronról. Kósa az idős ember mellé lépett.

- Jó napot, Laci bácsi. Hogy van? - kérdezte a meglepett férfitől. - Már régen nem beszéltünk egymással.

- Köszönöm szépen, jól vagyok - válaszolta a férfi selypesen. Két sárga fog leselkedett ki a szájából. Kicsit gondolkozott, aztán felnézett Kósára. - Ismerni tetszik engem?

- Igen, Laci bácsi. Maga nem ismer meg engem? Nem ismeri meg a hangomat?

A kopasz férfi gondolkodni látszott. Keresgélt az emlékei között, közben ijedten repkedtek pillantásai a feléje lépő nyomozókra.

- Nem - válaszolta bizonytalanul.

- Ma reggel beszélgettünk telefonon - mondta Kósa, és a kezét nyújtotta a megrettent férfi felé. - Kósa ezredes vagyok.

- Laci bácsi vagyok - válaszolta elhalkuló, remegő hangon a halálra rémült férfi. Némán bámult az ezredes mosolygós arcába. Hosszú idő múlva jutott csak szóhoz. Dadogva kérdezte.

- Hogyan... hogyan tetszik tudni... hogy én voltam?

- Velünk kell jönnie - mondta Kósa. - Van itt valaki, aki helyettesítené?

Az idős férfi szavak után kapkodott, erősködött, hogy nem mehet el innen, mit fognak szólni a többiek, hogy rendőrök viszik el, meg aztán, ma szombat van, itt nincs is helyettesítés, de amikor a két nyomozó még közelebb lépett hozzá, megrettenve nézett komor arcukba. A hangoskodásra a terebélyes pénztárosnő kiszabadította magát a szűkre tervezett házikóból, ellenséges arccal közeledett a rendőrök felé. Ezek néhány keresetlen szavából azonban megértette, hogy harciasságát nem itt, és nem most kell érvényre juttatnia, nálánál jóval erősebbek akarata fog most győzedelmeskedni.

Amikor egy helyettes előkerült, Kósa, Laci bácsi felé fordult.

- Figyeljen rám! Maga megy elől, mi pedig maga után. Így senki nem fogja megtudni, hogy velünk jön. Lehet, hogy egy óra múlva már megint itt lehet a helyén. Jó? Na! Irány Horány!

Az idős férfi lement a deszkalépcsőkön. A két nyomozó beszélgetve követte. Kósa kissé lemaradva, gondolataiba mélyedt: hosszú karrierje alatt még soha ilyen gyors sikert nem ért el. A kisöreg, aki pár órával ezelőtt telefonált, máris a karmai között tartja. Végre valami! Rajta keresztül meg fogja találni a forradásos arcút is.

Az előtte haladó nyomozók csak azt látták, hogy a kis kopasz megiramodik a hullámvasút területét körülvevő drótkerítés felé, és egy lyukon átbújva berohan a

faállványok közé. Mire észbe kaptak, húszméteres előnye volt. A nyomozók utána iramodtak. A lyuk a kerítésen azonban olyan szűk volt, hogy az első rendőr beszorult a dróthálóba. Csak nagy nehezen tudta kiszabadítani magát a merev csapdából. Futni kezdett az öreg után, aki már a kerítésre kapaszkodott, hogy átdobja magát a Hungária körúti oldalra. Az utolsó pillanatban érték oda, és kapták el rongyos tornacipőjét. Lerángatták a kerítés felső részébe makacsul kapaszkodó öregembert. Megmarkolták vékonyka karját, így vonszolták a reszkető férfit Kósa elé. Az ezredes némán intett kollégáinak, akik megindultak rabjukkal az autójuk felé.

Az irodába érve Kósa röviden utasította a két nyomozót:

- A 49-es szobában hallgassátok ki. A jegyzőkönyvet majd tegyétek le az íróasztalomra.

A két férfi elindult a folyosón a rémült arcú öreggel a kijelölt iroda felé. Ekkor tűnt fel a folyosó túlsó végében Sági Kornél, akit Lajta alhadnagy, és Karsai százados kísért. Libasorban jöttek a keskeny folyosón, utat engedve az ellenkező irányba menő két nyomozónak, akik Laci bácsit kísérték. Amikor Laci bácsi az elegáns úr közelébe ért, lelassított. Sági is majdnem megállt. Tekintetük egy pillanatra összeakadt.

Az egyik nyomozó megkérdezte:

- Mi az, Laci bácsi? Maga ismeri ezt az elegáns férfit?

Laci bácsi selypes hangja megremegett.

- Nem, nem ismerem - válaszolta halkán. - Soha életemben nem láttam.

Folytatása következik.